

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
LIIKETALouden ALA

FREELANCER-MUUSIKOIDEN VEROTUS

TEKIJÄ Elisa Juslenius

Koulutusala Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	
Tutkinto-ohjelma Liiketalouden tutkinto-ohjelma	
Työn tekijä Elisa Juslenius	
Työn nimi Freelancer-muusikoiden verotus	
Päiväys	22.4.2025
	45/2
Yhteistyötaho -	
<p>Tässä opinnäytetyössä tarkasteltiin freelancer-muusikoiden verotusta Suomessa. Opinnäytetyö rajattiin käsittelemään freelancereiden työllistymismuodoista palkansaajia, kevytyrittäjiä ja toiminimiyrittäjiä. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää muusikoiden erilaisia tulomuotoja, niihin liittyviä verotuskäytäntöjä sekä verovähennyksien hyödyntämistä. Opinnäytetyön tarkoituksena oli tarjota ajankohtainen ja käytännönläheinen tietopaketti tutkimuksen kohderyhmän hyödynnettäväksi.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin laadullisena tutkimuksena. Tiedonhankintamenetelminä käytettiin sekundääridatan hyödyntämisen lisäksi puolistrukturoitua eli teemahaastattelua. Sekundääridatana hyödynnettiin pääasiassa viranomaisohjeita lakien ja säännösten määrittelemän aiheen takia. Sekundääridatana hyödynnettiin myös muusikoiden ammattijärjestöjen ja -liittojen artikkeleita, joiden avulla pystyttiin syventämään ymmärrystä alan erityispiirteistä. Puolistrukturoitujen teemahaastatteluiden avulla oli mahdollista syventää ymmärrystä entisestään alan ammattilaisten subjektiivisista kokemuksista ja tarpeista. Työn tuotoksena laadittiin käytännönläheiset pikaoppaat toimintamuodoittain. Pikaoppaiden tuottamisella pyrittiin tarjoamaan selkeää ja helposti lähestyttävää ohjeistusta eri toimintamuodoin työllistyville freelancereille.</p> <p>Tutkimuksen tuloksista ilmeni, että muusikot kokevat verotuksessa haasteelliseksi erityisesti eri tulomuotojen erottamisen toisistaan. Haasteita ilmeni myös monien eri verokorttien tuloajojen ajantasaisessa seuraamisessa. Verovähennyksistä esille nousivat erityisesti matkakulut, joita muusikon työlle ominaisesti muodostuu useista erilaisista työmatkoista. Syitä näille haasteille olivat tutkimuksen mukaan alan haastavien verotuksellisten erityispiirteiden lisäksi vero-ohjeiden vaikealukuisuus ja alalle kohdistetun ohjeistuksen vähäisyys.</p>	
Avainsanat verotus, freelancer, muusikko, palkansaaja, kevytyrittäjä, toiminimiyrittäjä, verovähennykset	

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO.....	5
2	VEROTUKSEN PERUSPERIAATTEET	7
2.1	Ansiotulo ja pääomatulo	7
2.2	Arvonlisäverotus ja ALV-rekisteri	8
2.3	Verotus käytännössä	9
3	FREELANCER-MUUSIKON TOIMINTAMUODOT JA TYYPILLISET TULONLÄHTEET	12
3.1	Freelancerin määritelmä ja työn luonne musiikkialalla.....	12
3.2	Palkkatulo	13
3.3	Työkorvaus.....	14
3.4	Tekijänoikeuskorvaus eli käyttökorvaus	15
3.5	Apuraha	15
3.6	Kustannusten korvaukset.....	16
4	PALKANSAAJANA TAI KEVYTYRITTÄJÄNÄ TOIMIVAN MUUSIKON VEROVÄHENNYKSET	18
4.1	Yleistä verovähennyksistä.....	18
4.2	Työhuone- ja työasuntovähennys	18
4.3	Työvälineet ja ammattikirjallisuus	20
4.4	Koulutusmenot ja ammatillinen kehitys	21
4.5	Matkakustannukset	22
4.6	Työmarkkinajärjestöjen jäsen-, työttömyyskassa- ja muut jäsenmaksut	24
4.7	Vähennyskelvottomat kulut	25
5	TOIMINIMELLÄ TYÖSKENTELEVÄN MUUSIKON VEROVÄHENNYKSET	26
5.1	Verovähennysten yleiset periaatteet ja kirjanpitovelvollisuus	26
5.2	Autojen ja työmatkojen kulut	26
5.3	Työtilan kulut	27
5.4	Poistot ja pienhankinnat	28
5.5	YEL-maksut.....	28
5.6	Muut vähennykset	29
6	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	30
6.1	Opinnäytetyöprosessin eteneminen ja tutkimuskysymysten muotoutuminen.....	30
6.2	Tutkimusmenetelmä	30
6.3	Aineistonkeruumenetelmät.....	31

6.4 Aineiston käsittely ja analysointi.....	32
7 HAASTATTELUN TOTEUTUS JA TULOKSET	34
8 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	36
9 POHDINTA.....	39
LÄHTEET	42
LIITE 1: PUOLISTRUKTUROITU HAASTATTELURUNKO	46
LIITE 2: VEROTUKSEN PIKAOPAS MUUSIKOILLE TOIMINTAMUODOITTAIN.....	47

1 JOHDANTO

Freelancer-muusikoiden verotus on haastava ja monimutkainen kokonaisuus, joka vaikuttaa suoraan alalla työskentelevien taloudelliseen tilanteeseen ja veronmaksuymönteisyyteen. Freelance-reina toimivien muusikoiden verotus on monin tavoin erilaista ja haastavaa verrattuna muiden alojen palkansaajien tai vakituksessa työsuhteessa olevien muusikoiden verotukseen. Suomessa freelancer-muusikon on mahdollista toimia esimerkiksi palkansaajana, kevytyrittäjänä ja itsenäisenä ammatinharjoittajana. Joissakin tilanteissa muusikon on myös mahdollista yhdistää useita näistä työskentelymuodoista. Tämä aiheuttaa usein hämmennystä tulojen ja vähennysten ilmoittamisessa. Muusikot työskentelevät pääasiassa itsenäisesti ilman työnantajan tarjoamaa palkkahallintoa, mikä asettaa heidät vastuuseen omasta verotuksestaan ja siihen liittyvistä velvoitteista. Eroavaisuudet eri toimintamuotojen välillä vaikuttavat verotettavaan tuloon ja vähennyksiin. Muusikot toimivat usein projektikohtaisesti ja lyhyillä sopimuksilla, joten heillä ei usein ole säännöllisiä ja ennalta arvattavia tulonlähteitä. Tämä tekee verosuunnittelusta muusikon taloudellisen vakauden näkökulmasta entistäkin tärkeämmän aiheen.

Musiikkialalla freelancerit kohtaavat monia verotukseen liittyviä haasteita, jotka johtuvat muun muassa tulojen epä säännöllisyydestä, keikkapalkkioiden erilaisista maksukäytänteistä sekä verovähennysten monimutkaisuudesta. Opinnäytetyö on ajankohtainen, sillä freelancer-muusikoiden verotus herättää jatkuvasti kysymyksiä niin alan ammattilaisten kuin veroviranomaistenkin keskuudessa. Opinnäytetyön aiheen valinta perustuu henkilöverotuksen parissa työskentelyn myötä alkaneeseen henkilökohtaiseen kiinnostukseen aihetta kohtaan. Verotus on keskeinen osa freelancerina toimimista ja verotuksen hallitseminen voi vaikuttaa suoraan muusikon toimeentuloon ja työn jatkuvuuteen. Vuoden 2025 verouudistukset tuovat muutoksia arvonlisäverotukseen, yksityisen elinkeinonharjoittajan verotuskäytäntöihin ja perusverokorttien voimassaoloon, minkä vuoksi ajantasaisen tiedon merkitys on entistä suurempi.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää freelancereina toimivien muusikoiden verotuksen erityispiirteitä ja siihen liittyviä keskeisiä haasteita. Tutkimustuloksia analysoimalla tavoitteena on myös pystyä tarjoamaan selkeä ja ajankohtainen katsaus muusikon tulojen verotukseen. Opinnäytetyön tarkoituksena on lisätä freelancer-muusikoiden tietämystä siitä, miten he voivat hallita verotustaan tehokkaasti ja välttää yleisimpiä verotukseen liittyviä ongelmia. Näin on mahdollista parantaa muusikoiden taloudellista vakautta ja tarjota hyödyllistä tietoa myös alan sidosryhmille. Oleellinen osa tietämyksen lisäämistä on monimutkaisten verotuskäytäntöjen purkaminen helposti luettaviksi ja selkeiksi kokonaisuuksiksi. Yksi työn päätavoitteista on myös käytännön sovellettavuus. Tämä tavoite toteutuu käytännönläheisen alalle ohjatun oppaan tuottamisena opinnäytetyön tuotoksena. Näiden tavoitteiden lisäksi opinnäytetyössä pyritään huomioimaan verotuskäytäntöjen ajankohtaisuus ja muutokset.

Opinnäytetyö rajataan Suomessa freelancereina toimivien muusikoiden toimintaan. Lisäksi opinnäytetyön tutkimuksen kohderyhmään kuuluvat freelancereista vain palkansaajina, kevytyrittäjinä ja toiminimellä työskentelevät muusikot. Tämä rajausta mahdollistaa freelancereina toimivien muusikoiden yleisimpien toimintamuotojen käsittelyn. Rajausta perustellaan myös sillä, että tutkimuksen kohderyhmänä ovat pääasiassa itsenäistä työtä tekevät muusikot. Tällaisilla rajauksilla pyritään mahdollisimman selkeän ja käytännönläheisen informaation tuottamiseen. Samasta syystä toimintamuotoina osakeyhtiöt ja yhtymät jätetään tässä opinnäytetyössä myös käsittelemättä.

Tutkimus toteutetaan kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena ja aineistonkeruussa hyödynnetään pitkälti sekundääridataa, eli valmiita aineistoja ja dokumentteja. Keskeisiä lähteitä opinnäytetyössä ovat muun muassa lakitekstit, Verohallinnon ohjeistukset ja ammattilehtien ja -sivustojen artikkelit. Sekundääridatan käyttö on perusteltua, sillä opinnäytetyön aiheena on tarkasti säännelty kokonaisuus, jonka keskeiset toimintaperiaatteet määräytyvät lakien ja viranomaisohjeiden mukaisesti.

Toisena aineistonkeruumenetelmänä ovat puolistrukturoidut haastattelut, joista käytetään tässä opinnäytetyössä myös nimitystä teemahaastattelu. Haastatteluiden avulla pyritään saavuttamaan syvempi ymmärrys verotuksen haasteista ja mahdollisuuksista musiikkialalla työskentelevien näkökulmasta. Haastatteluissa keskitytään freelancer-muusikoiden henkilökohtaisiin kokemuksiin verotuksesta ja kuullaan mahdollisia kehitysehdotuksia verokäytäntöjen selkeyttämiseksi.

2 VEROTUKSEN PERUSPERIAATTEET

2.1 Ansiotulo ja pääomatulo

Ansiotulojen verotus tapahtuu valtionverotuksessa progressiivisen asteikon mukaisesti. Muusikon tulonlähteistä ansiotuloina verotetaan aina palkkatulot ja työkorvaukset. Valtion tuloverotuksen progressiivisuudella tarkoitetaan, että verotettavien ansiotulojen määrän noustessa myös verotus nousee (taulukko 1). Valtion tuloveron lisäksi ansiotuloista peritään kunnallis-, kirkollis- ja yleisradioveroa. Sekä kunnallis- että kirkollisveroprosentin suuruus määräytyy verovelvollisen asuinkunnan perusteella. Kunnallisveron suuruus vaihtelee vuonna 2025 aina 4,7 prosentista 19,7 prosenttiin. Kirkollisveron vaihtelu ei ole yhtä suurta ja esimerkiksi evankelisluterilaisen seurakunnan kirkollisveroprosentti vuonna 2025 vaihtelee 1 ja 2 prosentin välillä. (Verohallinto 2025a, Verohallinto 2025e) Yleisradioveroa maksavat 18 vuotta täyttäneet yksityishenkilöt. Myös yleisradioveron määrä vaihtelee tulojen määrän mukaan, mutta se voi kuitenkin korkeintaan olla suuruudeltaan 160 euroa vuodessa. Ahvenanmaalla asuville yleisradioveron korvaa Ahvenanmaan mediamaksu, jonka suuruus voi olla korkeintaan 127 euroa vuodessa. (Verohallinto 2025m.)

Taulukko 1. Valtion tuloveroasteikko vuonna 2025 (Verohallinto 2025a).

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävistä tulon osasta, %
0–21 200	0,00	12,64
21 200–31 500	2 679,68	19,00
31 500–52 100	4 636,68	30,25
52 100–88 200	10 868,18	34,00
88 200–150 000	23 142,18	41,75
150 000–	48 943,68	44,25

Pääomatulo tarkoittaa varallisuuden perusteella saatavaa tuloa, kuten vuokratuloja, omaisuuden myyntivoittoja, osinkoja, korkotuloja ja vakuutusten tuottoja. Lisäksi pääomatuloa voi olla esimerkiksi yritystoiminnan varallisuuteen perustuva pääomatulo-osuus. Yhteistä pääomatuloille on, että ne kertyvät omaisuuden omistamisesta tai sen arvonnoususta, eivätkä suoraan työpanoksesta. (Verohallinto 2017.)

Freelancer-muusikolla pääomatuloa voi muodostua käytännössä useista eri lähteistä. Toiminimellä työskentelevälle muusikolle osa yritystulosta voi olla pääomatuloa, jos toiminimellä on nettovarallisuutta. Myös tekijänoikeuskorvaukset voivat olla joko ansio- tai pääomatuloa riippuen siitä, ovatko ne sidottuja muusikon henkilökohtaiseen työpanokseen. Pääomatulona tekijänoikeuskorvauksia verotetaan vain silloin kun voidaan katsoa, että korvaus on saatu oikeudesta, joka on saatu perintönä, testamentin perusteella tai joka on hankittu vastiketta vastaan. (Verohallinto 2015.)

2.2 Arvonlisäverotus ja ALV-rekisteri

Arvonlisävero (ALV) on kulutusvero. Termillä tarkoitetaan, että se lisätään tavaroiden ja palveluiden hintaan ja lopulta sen maksaa kuluttaja. Arvonlisäverovelvolliset yritykset sisällyttävät arvonlisäveron hintoihinsa ja tilittävät sen valtiolle. Itse vero kohdistuu kuitenkin lopulta tuotteen tai palvelun loppukäyttäjään. Arvonlisävero on myös välillinen vero, koska yritykset perivät sen tuotteen tai palvelun hinnassa ja tilittävät valtiolle. Näin ollen arvonlisävero on yrittäjälle vain läpikulkuerä ja yrittäjä toimii ikään kuin veron kerääjänä. (Lamppu & Ruohola 2023, luku 1.2.)

Arvonlisäverovelvollisten rekisteriin hakeutuminen on pääasiassa pakollista silloin, kun yritys harjoittaa tavaroiden tai palveluiden myyntiä liiketoiminnan muodossa ja vuoden liikevaihto ylittää vähäisen liiketoiminnan rajan eli 20 000 euroa. Tästä poikkeuksena on arvonlisäverolain määrittelemä verottomaksi määritelty toiminta. Muusikoiden saamat palkkiot onkin määritetty lähtökohtaisesti arvonlisäverottomiksi.

Esiintyvän taiteilijan, eli tässä tapauksessa muusikon on kuitenkin mahdollista hakeutua vapaaehtoisesti arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Rekisteriin voi hakeutua, jos joko myy esityksiään itse, tai kun muu tilaisuuden järjestäjä maksaa palkkion esityksen myynnistä. Tässäkään tilanteessa arvonlisäveroa ei makseta tekijänoikeuskorvauksista tai palkkana saaduista esiintymispalkkioista, koska ne ovat arvonlisäverotuksen ulkopuolella. Arvonlisäverovelvollisten rekisteriin hakeutumisen jälkeen vähäinenkin liiketoiminta on arvonlisäverollista, pois lukien edellä mainitut tekijänoikeuskorvaukset ja palkkatulot. (Verohallinto 2025.)

Arvonlisäverovelvollisten rekisteriin vapaaehtoisesti hakeutuminen voi olla kannattavaa silloin, kun hankintoja on huomattava määrä suhteessa liikevaihtoon. Arvonlisäverovelvollisella on oikeus vähentää arvonlisävero esimerkiksi laskutuspalvelukuluista ja esiintymiseen ja äänentoistoon liittyvistä hankinnoista. On kuitenkin huomioitava, että arvonlisäveron saa vähentää vain siltä osin kuin se liittyy verolliseen toimintaan. Esimerkiksi tekijänoikeuskorvauksia tai palkkaa saava muusikko ei saa vähentää hankintojen arvonlisäveroa siltä osin kuin se kohdistuu kyseisiin verottomien tulojen hankintaan. Rekisteriin hakeuduttuaan muusikon on huolehdittava arvonlisäveron oikea-aikaisesta ilmoittamisesta ja tilittämisestä. Ilmoitus annetaan kuukausittain, neljännesvuosittain tai kerran vuodessa. Ilmoituksista on huolehdittava, vaikka palkkioita tai hankintoja ei hetkeen arvonlisäverovelvolliselle muodostuisikaan. (Muusikkojen liitto 2024b.)

Arvonlisäverotuksessa sovelletaan neljää eri verokantaa (taulukko 2). 25,5 % verokantaa kutsutaan yleiseksi verokannaksi ja se onkin verokanta suurimmalle osalle tavaroita ja palveluita. Tähän verokantaan kuuluvat mm. muusikoiden tarvitsema välineistö, musiikki- tai videosisältöä sisältävät julkaisut ja monet muut tavarat ja palvelut. Alennettuja verokantoja ovat sekä 14 % että 10 % verokanta. 1.1.2025 suurin osa 10 % verokantaan kuuluneista tavaroista ja palveluista siirrettiin 14 % verokantaan. Esimerkiksi pääsy kulttuuri- ja viihdetapahtumiin ja esiintyvän taiteilijan saamat palkkiot, ovat

olleet 1.1.2025 alkaen 14 % verokannalla verotettavia, mikäli saaja on hakeutunut vapaaehtoisesti arvonlisäverovelvolliseksi. Alennettu 10 % verokanta jäi uudistuksen jälkeen kuulumaan vain sanoma- ja aikakausilehdille ja yleisradiotoiminnalle. Näiden yleisimpien verokantojen lisäksi on olemassa myös 0 % verokanta osalle palveluita ja tavaroita. (Verohallinto 2025b.)

Taulukko 2. Arvonlisäverokantojen muutokset 1.1.2025 alkaen (Alder, 2024).

YLEINEN VEROKANTA 25,5%	ALENNETTU VEROKANTA 14%	ALENNETTU VEROKANTA 10%	NOLLAVEROKANTA 0%
Useimpien tavaroiden ja palveluiden verokanta, mm.: - Vaatteet ja jalkineet, - Kodinhoito- ja taloustarvikkeet - Parturi- ja kampaamopalvelut - Urheiluvälineet - Alkoholi- ja tupakkatuotteet	- Elintarvikkeet - Rehut - Ravintola- ja ateriapalvelut - Kirjat - Lääkkeet - Liikuntapalvelut - Sisäänkäsymaksut viihde- ja kulttuuritilaisuuksiin - Henkilökuljetukset - Majoituspalvelut - Kuukautis- ja inkontinenssisuojat sekä lasten vaipat	- Sanoma- ja aikakausilehdet - Televisio- ja yleisradiotoiminnasta saadut korvaukset	- Määriteltyjen vesialusten myynti, vuokraus ja rahtaus sekä näihin liittyvät työsuoritukset - Jäsenlehtien painosten veroton myynti yleishyödyllisille yhteisöille - Varastointimenettelyihin liittyvä veroton myynti - Vienti EU-alueen ulkopuolelle - Tavarantoimittajan myynti EU-maihin alvelvollisille ostajille - Muut kansainväliseen kauppaan liittyvät tavaroiden ja palvelujen myynnit

2.3 Verotus käytännössä

Palkansaajan, kevytyrittäjän ja toiminimiyrittäjän verojen maksaminen tapahtuu eri tavoin, mutta kaikille yhteistä on se, että verovelvollinen on itse lopulta vastuussa oikean veromäärän maksamisesta. Myös vähennysten oikeasta ilmoittamisesta on vastuussa verovelvollinen itse. Mikäli vähennyksiä ei korjata viimeistään esitäytetylle veroilmoitukselle, voi väärin ilmoitetuista vähennyksistä seurata myöhemmin jäännösveroja tai veronkorotuksia. (Verohallinto 2025.)

Palkansaaja maksaa veronsa toimittamalla verokortin palkan tai palkkion maksajalle. Mikäli verokorttia ei toimita, on maksaja velvollinen pidättämään veroa 60 % maksamastaan ansiotulosta. Freelancerina toimiva muusikko saattaa tarvita useamman erilaisen verokortin, jos hänen tulonsa koostuvat useista eri tulomuodoista. Palkkatulolle, työ- ja käyttökorvauksille on jokaiselle omat verokorttinsa. Kaikkien verokorttien tulorajoja on tärkeä seurata jatkuvasti. Verokortin lisäprosenttia maksaja alkaa käyttää vasta, kun kyseisen maksajan maksamat palkkiot ylittävät verokortin tulorajan. Näin ollen tulorajan ylittyminen saattaa jäädä huomaamatta, jos maksajia on monia vuoden aikana. Tulon hankkimiseen liittyvien vähennysten ilmoittaminen on mahdollista jo verokorttia laskettaessa. Verokortti on mahdollista laskea uudelleen vuoden aikana niin monta kertaa kuin se on tarpeen ja näin ollen myös toteutuneita vähennyksiä voi ilmoittaa aina verokorttia uusien kanssa. Ajankohtainen verokortti on aina toimitettava kaikille maksajille ja huomioitava että tuloraja sisältää kaikkien maksajien tulevat palkkiot verovuoden aikana. Lopulta esitäytetyltä veroilmoitukselta täytyy tarkistaa kaikki vuoden tulot ja vähennykset ja niiden oikeellisuus ja korjata mahdolliset puutteet. (Verohallinto 2024j.)

Kevytyrittäjä saa palkkionsa laskutuspalvelun kautta joko palkkana tai työkorvauksena. Palkkion suorituslajin mukaan kevytyrittäjän täytyy toimittaa käyttämälleen laskutuspalvelulle ajantasainen

verokortti joko työkorvausta tai palkkatuloa varten. Laskutuspalveluyritys ei yleensä ole työn suorittajan varsinainen työnantaja ennakkoperintälain mukaisesti. Kuitenkin, kun se maksaa työn suorittajalle asiakkaalta saadun suorituksen palkkana, sillä on samat verotukseen liittyvät velvollisuudet kuin muillakin työnantajilla. Tämä tarkoittaa esimerkiksi ennakonpidätyksen toimittamista, palkkietojen ilmoittamista sekä työnantajan sairausvakuutusmaksun maksamista. Laskutuspalvelu hoitaa pääasiassa tarvittavan kirjanpidon kevytyrittäjän puolesta ja suorittaa ennakonpidätyksen ennen palkkioiden maksamista kevytyrittäjälle. Verovähennyksistä huolehtiminen on kuitenkin edelleen kevytyrittäjän tehtävä itsenäisesti. Vaikka varsinaista kirjanpitovelvollisuutta ei kevytyrittäjällä ole, on verovelvollinen Verohallinnon niin vaatiessa velvollinen esittämään tarvittavat tositteet verovähennystensä perusteena. Myös esitetyt veroilmoituksen tarkistaminen on kevytyrittäjän omalla vastuulla. (Verohallinto 2023a.)

Toiminimiyrittäjän verotus eroaa selvästi sekä palkansaajan että kevytyrittäjän verotuksesta. Toiminimiyrittäjälle palkkioita maksavat tahot eivät ole velvollisia suorittamaan ennakonpidätystä maksamistaan palkkioista, vaan yrittäjä huolehtii itse verojen maksamisesta oikeamääräisinä pääsääntöisesti ennakoverojen muodossa. Koska toiminimen kautta saadut tulot kuuluvat toiminimiyrittäjän henkilökohtaiseen verotukseen, vaikuttaa toiminimen ennakoverojen määrään myös henkilön muut mahdolliset palkka-, etuus- tai eläketulot. On myös mahdollista, että toiminimen verotus huomioidaan esimerkiksi palkkatulon verokortissa. Tällöin erillisiä ennakoveroja ei tule maksettavaksi, vaan palkan veroprosentti nousee niin, että siinä huomioidaan toiminimen tulojen vaatimat verot.

Elinkeinotoiminnan tulos lasketaan vähentämällä elinkeinotoiminnan tuloksesta elinkeinotoiminnan kulut. Jos tulos on kulujen vähentämisen jälkeen positiivinen, siitä vähennetään vielä Verohallinnon toimesta automaattisesti 5 % yrittäjävähennys. Yrittäjävähennyksen jälkeen jäljelle jäävä summa on jaettavaa yritystuloa. Yritystulo jaetaan ansio- ja pääomatulo-osuuksiin. Pääomatuloista maksetaan veroja 30 % aina 30 000 euroon saakka. Pääomatulojen ollessa yli 30 000 euroa pääomatuloista menee veroa 34 %. Ansiotulo-osuuden verotus määräytyy progressiivisesti, eli sen verotukseen vaikuttaa yritystoiminnan ansiotulojen määrän lisäksi yrittäjän muut ansiotulot, kuten palkka- ja etuustulot.

Yrityksen pääomatulo-osuudeksi katsotaan nettovarallisuuden ja maksettujen palkkojen perusteella laskettu kaavamainen tuotto. Kaavamainen tuotto lasketaan lisäämällä yrityksen nettovarallisuuteen 30 % yrityksen maksamista palkkoista ja kertomalla tämä summa 20 %. Nettovarallisuudella tarkoitetaan sitä varallisuutta, joka lasketaan vähentämällä elinkeinotoiminnan varoista elinkeinotoiminnan velat. Elinkeinotoiminnan varoja voivat muusikoilla olla esimerkiksi soittimet sekä muut yritystoimintaan hankitut tavarat. Freelancer-muusikot toimivat pääasiassa itsenäisesti eivätkä maksa palkkoja. Muusikko, jolla on poistamatonta hankintamenoa soittimista ja muista työvälineistä 5000 euroa, eikä muuta nettovarallisuutta tai maksettuja palkkoja, pääomatulo-osuus laskettaisiin seuraavanlaisesti: $5000 \text{ €} \times 20 \% = 1000 \text{ €}$. (Verohallinto 2025c.)

Toiminimiyrittäjää koskee kirjanpitovelvollisuus. Toiminimiyrittäjällä on siis velvollisuus pitää vähintään yhdenkertaista suoriteperusteista kirjanpitoa. "Liikkeen- ja ammatinharjoittajien on kuitenkin pidettävä kahdenkertaista kirjanpitoa, jos kaksi kolmesta seuraavista toteutuu: taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa, liikevaihto tai sitä vastaava tuotto on yli 200 000 euroa, yrityksen palveluksessa on keskimäärin yli 3 henkilöä" (Verohallinto 2024c). Kirjanpidon perusteella yrittäjän on seu-

rattava tilikauden tulosta ja tarpeen vaatiessa muutettava maksettavien ennakkoverojen määrää toteutuvan tuloksen mukaisesti. Ennakkoverojen maksuajankohta on myös mahdollista ajoittaa esimerkiksi sille ajankohdalle, jolloin tuloja myös muodostuu enemmän. (Verohallinto 2024c.)

3 FREELANCER-MUUSIKON TOIMINTAMUODOT JA TYYPILLISET TULONLÄHTEET

3.1 Freelancerin määritelmä ja työn luonne musiikkialalla

Freelancerilla tarkoitetaan henkilöä, joka työskentelee vuoden aikana useille työn- tai toimeksiantajille. Freelance-työn tunnusmerkkejä ovat työtehtävien suuri määrä ja tehtävien tilapäisyys. Freelancer voi toimia palkansaajana, yksityisenä elinkeinonharjoittajana tai kevytyrittäjänä. Freelancerin on myös mahdollista saada keikkapalkkioita tietyin edellytyksin olematta yhtäkään edeltävistä. Freelancerin määritelmä ei näin ollen ole yksiselitteinen.

Freelancer-muusikon tulot muodostuvat tyypillisesti useista eri lähteistä ja niiden muodostama kokonaisuus on usein monipuolinen ja vaihteleva. Freelancerin työ voi vaihdella keikkaluontoisesta työstä pidempikestoisiin projekteihin ja toimeksiannot voivat olla esimerkiksi esiintymisiä, studioäänityksiä, sävellystyötä tai musiikin tuottamista eri asiakkaille. Keikkapalkkiot ovat yksi yleisimmistä muusikon tulonlähteistä. Niihin voi kuulua esiintymisestä maksettava palkka tai työkorvaus, riippuen siitä, tapahtuuko työskentely työsuhhteessa vai itsenäisenä yrittäjänä. Keikkatulojen verotus ja niihin liittyvät maksut määräytyvät eri tavalla riippuen siitä, onko muusikko palkansaaja, kevytyrittäjä vai toimimiyrittäjä. (Verohallinto 2024b.)

Keikkapalkkioiden lisäksi mahdollisia tulonlähteitä ovat apurahat, tekijänoikeuskorvaukset ja esimerkiksi keikkapalkkioiden yhteydessä maksettavat verovapaat kustannusten korvaukset. Muusikon tulot voivat siis koostua useista eri lähteistä ja niiden verotus riippuu tulojen luonteesta. Seuraavissa kappaleissa käsitellään tarkemmin eri tulomuotojen verotuksellisia erityispiirteitä.

Työsuhhteessa tehtävän työn ja yrittäjyyden välinen rajanveto on aina tärkeää osapuolien velvollisuuksien selvittämiseksi. Työsuhhteessa olevalle muusikolle maksettava vastike on palkkaa. Työsuhhteessa työnantaja päättää työn sisällöstä, aikataulusta, suorituspaikasta ja -tavasta. Lisäksi työnantaja on velvollinen tekemään ennakonpidätyksen muusikon toimittaman verokortin mukaisesti sekä huolehtimaan muun muassa tapaturmavakuutuksesta ja työterveyshuollon järjestämisestä sekä eläkevakuutusmaksujen maksamisesta.

Yrittäjänä toimivalla muusikolla on laajemmat vapaudet mutta myös suuremmat vastuut kuin työsuhteisella muusikolla. Freelancer-yrittäjä voi itse päättää asiakkaistaan, hinnoittelustaan ja työtehtävistään, mutta samalla hän vastaa myös kaikista yrittäjyyteen liittyvistä velvoitteista. Toimeksiantosopimuksista saadut tulot ovat yrittäjälle työkorvausta ja hänen on itse huolehdittava ennakoverojen maksamisesta. Yrittäjänä toimiminen edellyttää myös oman talouden ja kirjanpidon hallintaa. Muusikon tulee huolehtia arvonlisäverovelvollisuudestaan, mikäli hänen liiketoimintansa ylittää verottajan määrittämän liikevaihtorajan. Lisäksi yrittäjän on vastattava omasta eläketurvastaan YEL-vakuutuksen kautta. YEL-vakuutus vaikuttaa hänen sosiaaliturvaansa, kuten sairauspäivärahoihin ja tulevaan eläkkeeseen. (Eläketurvakeskus 2024.)

Kevytyrittäjyys muistuttaa monin tavoin perinteistä yrittäjyyttä, sillä kevytyrittäjä voi vapaasti valita asiakkaansa ja työtehtävänsä. Toisin kuin yrittäjä, kevytyrittäjä ei kuitenkaan perusta omaa yritystä, vaan laskuttaa asiakkaitaan laskutuspalvelun kautta. Tämä tarkoittaa, että kevytyrittäjä ei ole työsuhhteessa toimeksiantajaansa, mutta ei myöskään itsenäinen yrittäjä verotuksen näkökulmasta. Kevytyrittäjän saama korvaus työstä katsotaan työkorvaukseksi tai palkaksi laskutuspalvelun toimintamallin mukaan. Kevytyrittäjän on myös palkansaajasta eroten huolehdittava itsensä vakuuttamisesta

yrittäjän eläkelakien mukaisesti. (Verohallinto 2025c.) Palkansaajan, kevytyrittäjän ja toiminimiyrittäjän toimintatapojen ja velvollisuuksien eroavaisuuksia havainnollistetaan lisää taulukossa (taulukko 3).

Taulukko 3. Palkansaajan, kevytyrittäjän ja toiminimiyrittäjän erot verotuksessa ja sosiaaliturvassa. (Eläketurvakeskus 2024; Verohallinto 2024d). Muokattu tekijän toimesta.

	PALKANSAAJA	KEVYTYRITTÄJÄ	TOIMINIMYRITTÄJÄ
MÄÄRITELMÄ JA TOIMINTATAPA	Työntekijä, joka on työsuhteessa työnantajaan. Työnantaja maksaa palkan ja huolehtii lakisääteisistä velvoitteista, kuten veroista ja sosiaaliturvamaksuista.	Henkilö, joka laskuttaa tekemästään työstä laskutuspalvelun kautta. Kevytyrittäjä ei ole työsuhteessa toimeksiantajaansa eikä laskutuspalveluun.	Henkilö, joka harjoittaa liiketoimintaa omalla y-tunnuksella. Vastaa itse yritystoiminnan velvoitteista, kuten kirjanpidosta ja verojen maksusta.
VEROTUS	Työnantaja pidättää ennakonpidätyksen palkanmaksun yhteydessä ja tilittää sen verottajalle.	Laskutuspalvelu huolehtii ennakonpidätyksestä ja muista lakisääteisistä maksuista ennen palkan maksamista kevytyrittäjälle.	Vastaa itse ennakoverojen maksamisesta ja muista verotukseen liittyvistä velvoitteista.
SOSIAALITURVA JA ELÄKEVAKUUTUS	Työnantaja maksaa lakisääteiset sosiaaliturva- ja eläkemaksut.	Vastaa itse yrittäjän eläkevakuutuksesta (YEL), jos työtulo ylittää YEL-rajan.	Vastaa itse yrittäjän eläkevakuutuksesta (YEL), jos työtulo ylittää YEL-rajan.
KIRJANPITO JA HALLINNOLLISET VELVOITTEET	Ei velvollisuutta huolehtia kirjanpidosta tai muista yritystoiminnan hallinnollisista tehtävistä.	Laskutuspalvelu hoitaa kirjanpidon ja muut hallinnolliset tehtävät kevytyrittäjän puolesta. Verovähennyksistä kevytyrittäjän tulee huolehtia kuitenkin itsenäisesti.	Vastaa itse kirjanpidosta ja muista yritystoiminnan hallinnollisista velvoitteista.
TYÖTTÖMYYSTURVA	Oikeutettu palkansaajan työttömyysturvaan, jos muut ehdot täyttyvät.	Katsotaan työttömyysturvassa yrittäjiksi, mikä vaikuttaa oikeuteen saada työttömyysetuuksia.	Katsotaan työttömyysturvassa yrittäjiksi, mikä vaikuttaa oikeuteen saada työttömyysetuuksia.

3.2 Palkkatulo

Palkka on ennakoperintälaissa määritelty laajasti kattamaan kaikki työ- tai virkasuhteessa saadut korvaukset. Palkkatuloksi katsotaan työsuhteessa saatujen korvausten, palkkioiden ja etuuksien lisäksi kokous- ja luentopalkkiot, hallintoelimissä toimimisesta saadut palkkiot, toimitusjohtajan palkkiot, henkilöyhtiöiden yhtiömiesten nostamat palkat sekä korvaukset luottamustoimesta. (Ennakkoperintälaki 1118/1996, 13 §.)

Palkkatuloon kuuluvat kaikki korvaukset, jotka maksetaan virasta, tehtävästä tai työstä, joka suoritetaan vastikkeellisesti. Palkkaan sisältyvät erilaiset lisät, kuten ikälisät, syrjäseutuliset, joulurahat ja lahjapalkkiot. Lisäksi luontoisedut, kuten asunto- ja ravintoetu sekä veronalaiset henkilökuntaedut luetaan palkaksi. Myös työnantajan työntekijän puolesta maksamat yksityistalouden menot katsotaan osaksi palkkaa. Palkaksi luetaan myös irtisanomisajan palkka, lakkautuspalkka sekä korvaukset, jotka on maksettu perusteettoman irtisanomisen takia. (Verohallinto 2015.)

Muusikon palkka voi määräytyä joko aikaperusteisesti tai suorituksen mukaan. Joissakin tapauksissa muusikko työskentelee tunti- tai kuukausipalkalla, mutta useimmiten keikkapalkkiot ovat kiinteitä ja perustuvat yksittäisiin esiintymisiin. Muusikkojen liiton sivuilta löytyy kattavia suosituksia keikkapalkkioiden minimitasosta. (Muusikkojen liitto 2024a.)

Työnantajan vastuulla on suorittaa ennakonpidätys palkkatulosta työntekijän voimassa olevan verokortin mukaisesti. Palkasta vähennetään ennakonpidätyksen lisäksi TyEL eli työeläke-, sairausvakuutus- ja työttömyysvakuutusmaksut. Palkkatulosta pidettävien ja niin sanotusti palkansaajan maksettavaksi jäävien maksujen lisäksi työnantajan vastuulle jää useita erilaisia maksuja. Näihin kuuluvat työeläke-, työttömyys-, sairaus-, tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksu. (Mattinen, Parnila & Väisänen 2024, luku 3.)

3.3 Työkorvaus

Palkkatulojen lisäksi tai niiden sijasta freelancer-muusikon on mahdollista saada työkorvausta. Työkorvausta on korvaus, jonka työntekijä saa korvauksena tekemästään työstä ilman että olisi työsuhteessa maksajaan. Palkan ja työkorvauksen erottelulla on keskeinen merkitys, sillä se määrittää sekä maksajan että saajan velvollisuudet verotuksen ja lakisääteisten maksujen suhteen.

Elinkeinonharjoittajan saamat tulot ovat pääasiassa työkorvausta. Tällöin elinkeinonharjoittaja huolehtii itse työkorvauksista maksettavista veroista ennakoverojen muodossa. Työkorvausta saava yksityinen henkilö tarvitsee oman verokortin työkorvaukselle. Palkan verokorttia ei voida käyttää työkorvauksesta ennakonpidätystä tehdessä, koska palkan ja työkorvauksen verotuskohtelut eroavat toisistaan. (Verohallinto 2024e.)

Työkorvauksen maksajan vastuulla on selvittää, kuuluuko työkorvausta saava freelancer ennakkoperintärekisteriin. Mikäli korvauksen saaja ei kuulu ennakkoperintärekisteriin, pidättää maksaja verokortin mukaisen ennakonpidätyksen ennen työkorvauksen maksamista. Tällöin maksajan velvollisuutena on myös ilmoittaa maksamastaan korvauksesta tulorekisteriin. Mikäli korvauksen saaja kuuluu ennakkoperintärekisteriin, maksaja ei tee ennakonpidätystä. Tässä tilanteessa maksaja ilmoittaa maksamansa työkorvauksen tulorekisteriin vain erityistapauksissa. Näihin erityistapauksiin kuuluvat korvauksen saajan rajoitettu verovelvollisuus (sekä luonnollinen henkilö että yritys) sekä tilanne, jossa maksaja kuuluu Julkisten alojen eläkelain (JuEL) piiriin ja tulonsaajana on yksityishenkilö, jolla ei ole YEL-vakuutusta. Sosiaalivakuutusmaksujen maksaminen ei kuulu työkorvauksen maksajan velvollisuuksiin yksityisen henkilön, kevytyrittäjän eikä toiminimiyrittäjän tapauksessa. (Verohallinto 2024g.)

Työkorvauksesta ei peritä sairausvakuutusmaksuja. Tämän takia palkkatulon verokorttia ei voida käyttää työkorvauksen maksamiseen. Palkkatulon veroprosenttia laskettaessa huomioidaan sairausvakuutusmaksu, muut veronluonteiset maksut sekä automaattiset vähennykset. Työkorvauksesta ei

tehdä näitä vähennyksiä, jolloin verotettava tulo on suurempi verrattaessa saman tulomäärän palkan verokorttiin. (Veronmaksajain Keskusliitto 2025.)

3.4 Tekijänoikeuskorvaus eli käyttökorvaus

Tekijänoikeus antaa muusikolle lähtökohtaisen yksinoikeuden päättää teoksensa käytöstä. Tämä tarkoittaa, että muut eivät voi hyödyntää teosta ilman tekijän lupaa. Tekijänoikeuden tarkoitus on suojata teoksen ilmaisumuotoa ja turvata tekijän toimeentulo. (Tekijänoikeus.fi 2024.)

Tekijänoikeuden myötä teoksen käyttöön liittyy usein taloudellisia oikeuksia, jotka mahdollistavat tekijälle korvausten saamisen, kun hänen teostaan esitetään, myydään tai jaellaan. Muusikoille tämä tarkoittaa tuloja esimerkiksi esiintymisistä, tallennuskorvauksista ja striimauspalveluista. Tekijänoikeuskorvauksia hallinnoivat Suomessa seitsemän eri yhteishallinnointiorganisaatiota eli tekijänoikeusjärjestöä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2024.) Tekijänoikeusjärjestöistä Teosto ja Gramex ovat kaksi keskeisintä järjestöä. Tekijänoikeuskorvaukset toimivat siten, että musiikin tekijät ja kustantajat siirtävät teostensa oikeudet tekijänoikeusjärjestön hallinnoitavaksi. Järjestö edustaa oikeudenhaltijoita, neuvottelee sopimukset musiikkia käyttävien tahojen kanssa ja lisensoi teoksia. Käytön perusteella kerätyt korvaukset tilitetään edelleen oikeudenhaltijoille. Näin järjestöt varmistavat, että tekijät saavat asianmukaisen rahallisen korvauksen teostensa käytöstä. (Teosto 2024.)

Teosto valvoo lauluntekijöiden, eli säveltäjien, sanoittajien ja sovittajien, sekä musiikkikustantajien tekijänoikeuksia. Gramex puolestaan hallinnoi äänitteillä esiintyvien taiteilijoiden, kuten laulajien ja muusikoiden oikeuksia. Mikäli henkilö on sekä osallistunut kappaleiden säveltämiseen, sanoittamiseen tai sovittamiseen että esiintyy itse äänitteellä, voi olla perusteltua liittyä molempien järjestöjen asiakkaaksi. Teoston asiakkaaksi voi liittyä, kun oma teos on esitetty julkisesti. Gramexin asiakkaaksi liittyminen onnistuu, kun muusikon esitys on äänitetty tallenteelle. Täysi-ikäisen henkilön liittyminen jäseneksi onnistuu verkossa pankkitunnuksilla. (Gramex n.d.)

Verotuksessa on erikseen säädetty aineettomien oikeuksien verotuksesta, joihin kuuluvat tekijänoikeudet ja teollisoikeudet. Muusikoiden osalta aineettomat oikeudet rajoittuvat käytännössä pääasiassa tekijänoikeuksiin. Verotuksessa tekijänoikeuskorvauksesta puhutaan käyttökorvauksena. Muusikon saama käyttökorvaus on joko veronalaista ansio- tai pääomatuloa. Käyttökorvaus on pääomatuloa silloin, kun se on saatu perintönä tai testamentilla, tai jos se on ostettu. Muussa tapauksessa käyttökorvaus verotetaan ansiotulojen progressiivisen verotuksen mukaisesti. (Verohallinto 2015.)

Työkorvausten maksamiseksi tekijänoikeusjärjestö tarvitsee käyttökorvauksen verokortin siinä tapauksessa, että käyttökorvausta ei ohjata toiminimen tuloihin. Käyttökorvauksella on oma verokorttinsa, koska sen verotuskohtelu eroaa palkkatulon verokortista. Käyttökorvauksista ei vähennetä eläke- tai sairausvakuutusmaksuja. Mikäli tekijänoikeusjärjestölle ei toimita verokorttia, järjestö on velvollinen tekemään 60 prosentin ennakonpidätyksen maksamistaan käyttökorvauksista. Jos toiminniryittäjä haluaa ohjata tekijänoikeuskorvaukset toiminimelleen, on hänen jokaisen vuoden alussa ilmoitettava tekijänoikeuskorvausten maksajalle, että toiminimen toiminta jatkuu (Teosto n.d.).

3.5 Apuraha

Apurahan tarkoituksena on tukea esimerkiksi musiikin tuottamista, muita taiteentekemuotoja tai muita kulttuuriperinnön kannalta tärkeitä asioita. Apurahoja myönnetään taiteilijan tavanomaisten

elantomenojen kattamisen lisäksi kohdistettuna esimerkiksi tiettyyn projektiin tai matkan suorittamiseen. Apuraha on rahoitusmuoto, jonka valtio, säätiöt, rahastot, yhdistykset tai muut yhteisöt myöntävät yksittäiselle ihmiselle, työryhmälle tai yhteisölle ilman vastiketta. Apurahat ovat määräaikaista, vain haettuun tarkoitukseen kohdennettuja ja henkilö- tai hankekohtaisia. Säätiöt myöntävät apurahoja sijoitustuotoistaan ja kestäväällä varainhoidolla ne pyrkivät takaamaan tuen myös tuleville sukupolville. (Säätiöt ja rahastot 2025.)

Apuraha myönnetään säätiön määrittämien sääntöjen mukaisesti. Esimerkiksi Taiteen edistämiskeskus (Taike) ja Musiikin edistämissäätiö (MES) tarjoavat apurahoja ja tukia itsenäisesti toimiville muusikoille. Näiden tukien hakeminen edellyttää kuitenkin usein selkeää liiketoimintasuunnitelmaa ja pitkäjänteistä urasuunnittelua. (Musiikintekijät, n.d.) Apurahaa hakiessaan muusikon kannattaa kiinnittää huomiota omaan tarkoitukseensa sopivimman säätiön löytämiseen. Sopivan säätiön löydettyään muusikko voi lähettää apurahahakemuksensa säätiön määrittelemien kanavien kautta. (Säätiöt ja rahastot 2025.)

Apurahojen, stipendien ja tunnustuspalkintojen verovapaudesta säädetään tuloverolaissa. Julkisyhteisöiltä (esim. valtio, kunta, hyvinvointialue) tai Pohjoismaiden neuvostolta saadut apurahat ja stipendit ovat aina verovapaita ilman ylärajaa. Verovapaita ovat myös tunnustuspalkinnot, jos ne on myöntänyt riippumaton taho. Muilta tahoilta saadut apurahat ovat verovapaita, mikäli sekä julkisten että yksityisten maksajien myöntämät apurahat eivät ylitä valtion taiteilija-apurahan määrää vuoden aikana. (Tuloverolaki 1535/1992, 82§.)

Vuonna 2024 valtion taiteilija-apurahan määrä oli 26 269,46 euroa ja vuonna 2025 se nousi 26 355,60 euroon (Taiteen edistämiskeskus 2025). Jos apurahan saaja on saanut sekä julkisyhteisön että yksityisten tahojen myöntämiä apurahoja, niiden yhteismäärä vaikuttaa mahdolliseen veronalaiseen osuuteen. Apurahojen nettomäärää laskiessa sekä julkisyhteisöjen että yksityisten tahojen myöntämistä apurahoista voidaan vähentää tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuneet kulut. Mikäli apurahojen nettosumma jää vähennysten jälkeen suuremmaksi kuin kyseisen vuoden valtion taiteilija-apuraha, verotetaan ylimenevä osuus ansiotulona. Apurahat verotetaan sen vuoden tulona, jona ne maksetaan. (Verohallinto 2024b.)

Apurahoista peritään sekä sairausvakuutusmaksu että Yle-vero. Jos apurahansaaja kuuluu MYEL-eläkevakuutuksen piiriin, hänen MYEL-työtulonsa vaikuttaa sairausvakuutuksen päivärahamaksun suuruuteen. Yle-vero puolestaan koskee kaikkia 18 vuotta täyttäneitä henkilöitä. (Verohallinto 2025m.)

3.6 Kustannusten korvaukset

Freelancer- muusikoille maksetaan usein osana saamaansa palkkioita myös kustannusten korvauksia. Korvausten tarkoituksena on kattaa työn suorittamisesta aiheutuneita kustannuksia, kuten matka- ja työvälinekuluja. Jos freelancer, joka ei kuulu ennakoperintärekisteriin saa kustannusten korvauksia, työn maksaja tekee ennakonpidätyksen myös maksamistaan kustannusten korvauksista siltä osin, kun niitä ei ole määrätty verovapaiksi.

Verovapaita kustannusten korvauksia ovat Verohallinnon verovapaista matkakustannusten korvauksista antaman päätöksen mukaiset matkakustannusten korvaukset, mikäli niiden maksamisen edel-

lytykset täytyvät. Verovapauden edellytyksenä on, että matka liittyy työnantajan määräämään työtehtävään ja suuntautuu vähintään 15 kilometrin päähän työntekijän varsinaisesta työpaikasta tai kodista. Lisäksi työntekijän on esitettävä matkalasku, josta käyvät ilmi matkan ajankohta, kohde, tarkoitus sekä mahdolliset muut tarvittavat tiedot. Päivärahan määrä riippuu matkan kestosta ja työnantajan hyväksyessä työntekijän oman auton käytöstä voidaan maksaa kilometrikorvausta. Työnantajan on myös ilmoitettava maksetut korvaukset tulorekisteriin, mikäli ilmoitusvelvollisuus täyttyy. (Verohallinto 2024g.)

Vuonna 2025 Verohallinnon päätöksen mukaan verovapaan kotimaan kokopäivärahan määrä on 53 euroa, osapäivärahan 24 euroa ja ateriakorvauksen 13,25 euroa. Verovapaan kilometrikorvauksen määrä vuonna 2025 on 59 senttiä/km. Freelancerin on myös mahdollista tehdä keikkoja, joista maksetaan pelkät kustannustenkorvaukset. Tässäkään tilanteessa korvauksista ei tehdä ennakonpidäystä siltä osin, kun niiden katsotaan olevan Verohallinnon verovapaista matkakustannusten korvauksista antaman päätöksen mukaisia. (Verohallinto 2024h.)

Koska verovapaita kustannusten korvauksia voidaan maksaa vain työsuhteessa oleville henkilöille, toiminimellä toimivan freelancerin ei ole mahdollista saada omasta yrityksestä verovapaata päivärahaa tai muita verovapaita korvauksia. Toiminimiyrittäjän on kuitenkin mahdollista vähentää vastavasuuruinen verovähennys verotuksessaan. (Verohallinto 2025g.) Tätä asiaa käsitellään myöhemmin opinnäytetyön kohdassa 5.2.

4 PALKANSAAJANA TAI KEVYTYRITTÄJÄNÄ TOIMIVAN MUUSIKON VEROVÄHENNYKSET

4.1 Yleistä verovähennyksistä

Verotuksessa huomioidaan ennen tulojen verottamista niiden hankkimisesta aiheutuneet kulut. Näitä kuluja kutsutaan verotuksessa tulonhankkimismenoiksi. Verokorteilla verotettavia tuloja saavan freelancerin on mahdollista huomioida jo toteutuneita tai kaavamaisia vähennyksiä verokorttia tilatesaan. Vähennykset on myös mahdollista ilmoittaa kokonaan tai täydentävästi myös vasta esitäytetylle veroilmoitukselle. Vähennyksillä on lajistaan ja tulolajiin kohdistumisesta riippuen verokortti- ja ennakkoverohakemuksella ja esitäytetyllä veroilmoituksella omat paikkansa.

Mitä tahansa kuluja ei voi vähentää ja verovelvollisen vastuulla onkin selvittää miten ja mitä kuluja hän on oikeutettu vähentämään. On tärkeää, että vähennykset ilmoitetaan oikein, jotta verot tulee maksettua oikeamääräisinä. Väärin ilmoitetuista vähennyksistä voi koitua freelancerille jäännösveroja tai veronkorotuksia (Verohallinto 2025h). Toisaalta jos vähennyksiä ei ilmoita jo ennakkoperintävaiheessa, tulee veroja mahdollisesti maksettua tarpeettoman paljon vuoden aikana. Tässä tapauksessa liian suuri verojen maksu tasataan veronpalautuksella.

Verohallinto tekee palkkatuloista automaattisesti 750 euron arvoisen tulonhankkimisvähennyksen. Tähän tulonhankkimisvähennykseen eivät sisälly työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut, työttömyyskassamaksut tai asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset. Tulonhankkimismenojen enimmäismäärä voi olla enintään saatujen palkkatulojen määrä. Tulonhankkimisvähennys tehdään ainoastaan palkkatuloista, joten siihen eivät sisälly työkorvauksiin, apurahoihin ja käyttökorvauksiin kohdistuvat kulut. Mikäli edellä mainittuihin tuloihin liittyviä menoja syntyy, tehdään niistä vähennykset palkkatuloista tehtävän tulonhankkimisvähennyksen lisäksi. (Verohallinto 2025l.)

Palkan- tai työkorvauksen saajalla on oikeus vähentää maksamansa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut sekä työttömyyskassamaksut erikseen, koska kyseiset maksut eivät sisälly automaattisesti tehtävään tulonhankkimisvähennykseen. Työmarkkinajärjestöt ja työttömyyskassat antavat maksuista Verohallinnolle vuosittain tiedot automaattisesti. Muusikon on varmistettava vielä esitäytetyltä veroilmoitukselta, että Verohallinto on saanut oikeat ja ajantasaiset tiedot. Mikäli muusikko hoitaa jäsenmaksujensa maksamisen itsenäisesti, on ne myös tällöin ilmoitettava esitäytetyllä veroilmoituksella. (Verohallinto 2025l.)

Koska asunnon ja työpaikan väliset matkakulut eivät sisälly 750 euron tulonhankkimisvähennykseen, myös ne saa vähentää tulonhankkimisvähennyksen lisäksi. Koska asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten omavastuu on 900 euroa, vaikuttavat kyseiset matkakulut verotukseen vasta niiden ylittäessä omavastuun määrän. Kaikkia matkakuluja ei määritellä verotuksessa asunnon ja työpaikan välisinä matkakuluina. Nämä kulut huomioidaan tulonhankkimisvähennyksenä, joten ne alkavat vaikuttaa verotukseen vasta ylittäessään 750 euron tulonhankkimisvähennyksen määrän. (Verohallinto 2025l.) Matkakuluja ja niiden vähennysoikeuksia käsitellään myöhemmin opinnäytetyön kohdassa 4.5.

4.2 Työhuone- ja työasuntovähennys

Työhuonevähennyksen tarkoituksena on huomioida kotona tai vuokratussa työtilassa työskentelystä aiheutuneet kulut. Työhuonevähennys tehdään lähtökohtaisesti kaavamaisena. Työhuonevähennys

voidaan tehdä myös todellisten kulujen mukaan, mikäli työhön liittyy huomattavasti kotona tai muualla olevassa työtilassa tehtyä työtä ja todelliset kulut ovat suuremmat kuin kaavamainen vähennys. Todellisten kulujen mukaan vähennystä vaatiessa Verohallinnolle täytyy pystyä esittämään kattava selvitys ja tositteet vähennyksen perusteena olevista kuluista. Työhuonevähennystä on mahdollista vaatia kaikkien niiden tulonlähteiden tulosta, joiden tulonhankintaan työhuonetta tai -tilaa on käytetty. (Verohallinto 2025l.)

Kaavamainen työhuonevähennys

Kotona sijaitsevasta työhuoneesta myönnetään pääasiassa vain kaavamainen työhuonevähennys. Tämä johtuu siitä, että todellisten kulujen perusteella kotona sijaitsevan työhuoneen kuluista suurin osa katsotaan vähennyskelvottomiksi elantomenoiksi. Todelliset menot pystytään erottamaan näistä vähennyskelvottomista elantomenoista vain hyvin tarkan selvityksen perusteella. Kaavamainen työhuonevähennys kattaa kaikki kotona työskentelystä aiheutuvat kulut, kuten työhuoneen kalusteet. Kaavamaiselle työhuonevähennykselle on määritelty kolme eri summaa sen mukaan, kuinka paljon työtä tehdään ajallisesti asunnossa tai työhuoneessa. (Verohallinto 2025l.)

Vuodelle 2024 Verohallinnon yhtenäistämishojeen mukainen kaavamainen työhuonevähennys on 960 euroa. Vähennyksen voi tehdä tämän suuruisena silloin, kun työhuonetta tai asuntoa käytetään jatkuvasti ja kokopäiväisesti tulojen hankkimiseen. Etätyötä täytyy siis tällöin tehdä yli puolet kalenterivuoden työpäivien kokonaismäärästä. Suuruudeltaan keskimmäisen työhuonevähennyksen määrä on 480 euroa. 480 euroa on oikeutettua vähentää silloin, kun asuntoa tai työhuonetta käytetään osapäiväisesti tulojen hankkimiseen. Tällöin etätyötä täytyy siis tehdä jatkuvasti ja säännöllisesti, mutta riittää että työpäiviä on enintään puolet kalenterivuoden työpäivien kokonaismäärästä. Pienin kaavamainen työhuonevähennys on suuruudeltaan 240 euroa. Tämä työhuonevähennys on oikeus vähentää silloinkin, kun töitä tehdään etänä vain satunnaisesti. (Verohallinto 2025l.)

Todellisten kulujen mukaan tehty työhuonevähennys

Työhuonevähennystä todellisten kulujen perusteella voi olla oikeus vaatia siinä tilanteessa, kun työhön liittyy huomattavasti kotona tehtävää työtä. Muusikoilla voi myös usein olla erikseen työtä varten hankittu työtila kodin ulkopuolelta. Myös tässä tilanteessa todellisten kulujen vähentäminen voi olla aiheellista kaavamaisen vähennyksen sijaan. Kotona etätyötä tekeväälle vähennyskelpoisia kuluja voivat olla työskentelystä aiheutuneet vuokra- ja lämmityskulut, rakennuksen hankintamenon poisto sekä työskentelyä varten hankitut kalusteet. Kalusteiden hankintakuluja laskiessa on kuitenkin huomioitava, että varsinaiset työvälineet vähennetään erikseen. Työhuonevähennykseen kuuluvia kalusteita ovat esimerkiksi työtuolit ja -pöydät. Todellisina kuluina kotona työskennellessä ei ole mahdollista vähentää esimerkiksi asuntolainan lyhennyksiä tai muita asuntolainaan liittyviä kuluja. Myös asumisesta ja elämisestä aiheutuneet menot, kuten vesi- ja jätehuoltomaksut kuuluvat vähennyskelvottomiin elantomeneihin. (Verohallinto 2025l.)

Mikäli työtila sijaitsee kodin ulkopuolella, katsotaan vähennyskelpoisiksi kuluiksi esimerkiksi tilan vuokra tai vastike. Erillisen työtilan tapauksessa on myös mahdollista vähentää sähkö- ja siivouskuluja ja mahdollinen kiinteistövero. Erillistä työtilaa ei pidä sekoittaa työpaikan sijainnin vuoksi hankittuun työasuntoon, jolla on omat vähennysmahdollisuutensa ja säännöksensä. (Verohallinto 2025l.)

Työasuntovähennys

Työasuntovähennyksen tarkoituksena on huomioida työasunnosta tai työn takia toiselta paikkakunnalta vuokratusta asunnosta johtuvat kulut verotuksessa. Työasuntovähennyksen määrä on enintään 450 euroa kuukaudelta. Työasuntovähennyksen määrä ei myöskään voi olla enempää kuin työasunnon vuokra tai luontoisetuarvo, eikä vähennystä voi saada omistusasunnosta. (Verohallinto 2024f.)

Työasuntovähennystä voivat hyödyntää henkilöt, joilla varsinainen työpaikka ja työasunto. Vaatimuksena vähennykselle on, että työpaikka ja työasunto sijaitsevat yli 100 kilometrin etäisyydellä työntekijän vakituisesta asunnosta. Varsinaisella työpaikalla tarkoitetaan verotuksessa paikkaa, jossa työntekijä työskentelee vakituisesti. Jos työn luonne ei mahdollista pysyvää työskentelypaikkaa, varsinainen työpaikkana voidaan pitää paikkaa, josta työntekijä hakee työmääräykset tai säilyttää työvälineitä. Freelancer-muusikon tapauksessa varsinainen työpaikka voi siis käytännössä toteutua, jos muusikolla on vakituinen työsuhde. Työasuntovähennystä ei voi saada, jos työmatkat ovat tilapäisiä tai tehdään toissijaisille työpaikoille. Etäisyyskriteerien lisäksi työasuntovähennystä hakevan täytyy olla perheellinen. Perheellisellä ihmisellä tarkoitetaan verotuksessa henkilöä, joka asuu vakituisessa asunnossa puolison tai alaikäisten lastensa kanssa. Perheettömänkin henkilön on mahdollista hyödyntää työasuntovähennystä, mikäli henkilöllä on kaksi varsinaista työpaikkaa ja kaksi eri asuntoa näiden sijaintien vuoksi. (Verohallinto 2024f.)

4.3 Työvälineet ja ammattikirjallisuus

Freelancer-muusikot joutuvat pääasiassa itse hankkimaan ja huoltamaan tarvitsemansa soittimet ja muut työvälineet. Muusikon tyyppisiin työvälineisiin kuuluvat esimerkiksi soittimet, vahvistimet, mikrofonit ja muut äänentoistolaitteet. Muita yleisiä työvälineitä muusikoille ovat tietokone ja äänittämiseen käytettävät ohjelmat. Itse esineiden ja välineiden hankintahinnan lisäksi vähennyskelpoisia ovat niiden huolto- ja korjauskulut. Tuloverolaki määrittää, että tulonhankkimismenot ovat vähennyskelpoisia, kunhan ne ovat tarpeellisia tulojen hankkimiseksi. Jos työnantaja lainaa palkkatyössä olevalle muusikolle käyttöön työvälineitä, ei niiden vähentämiseen ole oikeutta palkansaajan verotuksessa. Apurahoja saaneiden muusikoiden on myös tärkeää huomioida, etteivät työvälineet ole vähennyskelpoisia, jos työvälineiden hankintakulut on korvattu niiden hankintaan tarkoitettulla apurahalla tai stipendillä. (Verohallinto 2024b.)

Jos työvälineitä käytetään myös henkilökohtaisessa tarkoituksessa, on niiden hankintamenosta vähennyskelpoista vain sen tulojen hankintaan kohdistuva osuus. Esimerkiksi tietokoneen hankintahinnasta on vähennyskelpoista 50 %, mikäli muusikolla on esittää näyttöä siitä, että tietokonetta on tosiasiallisesti käytetty töiden tekemiseen. Vähennys voi olla myös 100 %, jos muusikolla on antaa selvitys pääasiallisesta työkäytöstä tai käytöstä huomattavien sivutulujen hankinnassa. (Verohallinto 2025l.)

Kaikki työvälineet, mukaan lukien tietokoneet ja soittimet, saa vähentää kokonaan verovuonna, jos yksittäisen työvälineen hankintahinta ei ylitä 1200 euroa. Esimerkiksi 1150 euroa maksaneen tietokoneen saa vähentää kokonaisuudessaan sen hankintavuonna. Jos työvälineen hinta ylittää 1200 euron rajan, tulee hankintameno vähentää poistoina. Vuosittainen poiston määrä on enintään 25 %

työvälineen menojäännöksestä. Poistamattoman hankintamenon saa poistaa kokonaisuudessaan sinä vuonna, jona poistamattoman hankintamenon määrä jää alle 1200 euron. Myös esineen tuhoutuessa tai tullen muuten käyttökelvottomaksi, saa jäljellä olevan hankintamenon poistaa kokonaisuudessaan ilman ylärajaa. (Verohallinto 2025i.)

Freelancer-muusikon on mahdollista vähentää verotuksessaan toimialaa tai ammattiaan käsittelevää ammattikirjallisuutta. Kirjallisuus katsotaan vähennyskelpoiseksi, jos se on tarpeellista muusikon pätevyyden ja ammattitaidon ylläpitämiseksi. Myös ääni- tai e-kirjapalveluista hankitut materiaalit voivat olla vähennyskelpoisia. Jos e-kirjapalvelusta ostetaan esimerkiksi yhden kirjan sijaan kuukausittainen jäsenyys, tulee kustannus huomioida niin että oman käytön osuutta ei vähennetä verotuksessa.

Ammattikirjallisuudesta pois rajattuja ovat yleissivistävät teokset. Yleissivistäviä teoksia ovat mm. tietosanakirjat. Sanoma- ja aikakauslehtien kulut katsotaan pääasiassa vähennyskelvottomiksi elantomenoiksi. Myös ammattikirjallisuutta vähentäessä on tärkeää tarkastella, ettei niiden hankintaa ole jo korvattu apurahalla tai stipendillä. Apurahoilla ja stipendeillä korvattua ammattikirjallisuutta ei saa vähentää verotuksessa. (Verohallinto 2025i.)

4.4 Koulutusmenot ja ammatillinen kehitys

Verovelvollisella on tuloverolain mukaan oikeus vähentää kaikki tulon hankkimisesta johtuneet menot. Tietyin edellytyksin myös koulutusmenot voivat siis olla vähennyskelpoisia verotuksessa. Vähennyskelpoiksi katsotaan sellaiset koulutusmenot, joiden katsotaan ylläpitävän muusikon ammatitaitoa tai jotka täydentävät hänen jo saamaansa koulutusta. (Verohallinto 2018.)

Jos muusikolla on vaikeuksia erottaa täydentävä koulutus yleissivistävästä koulutuksesta, on tärkeää tarkastella asiaa useiden tekijöiden perusteella. Koulutuksen alkaminen jo olemassa olevan työsuhteen aikana auttaa viittaamaan siihen, että sen on tarkoitus täydentää muusikon osaamista, eikä valmentaa häntä kokonaan uuteen ammattiin. Koulutuksen suunnittelutapa voi myös osaltaan osoittaa sen ammatillisen luonteen. Jos koulutuksen sisältö on laadittu yhdessä työnantajan kanssa tai työnantaja osallistuu sen kustannusten kattamiseen, vahvistaa tämä koulutuksen yhteyttä työntekijän nykyiseen työhön. Keikkailevalle freelancer-muusikolle tällaiset järjestelyt eivät kuitenkaan useinkaan ole mahdollisia. Siksi muusikon onkin tärkeää huomioida, että koulutuksen aihepiiri ja sisältö liittyy suoraan muusikon nykyisiin työtehtäviin, jotta sen voidaan katsoa tukevan ammatillista kehittymistä. Koulutuskulujen ollessa vähennyskelpoisia, on muusikolla oikeus vähentää koulutuskuuluina osallistumismaksut, kurssimateriaalimaksut, matkakustannukset sekä menot opiskelupaikkakunnalla yöpymisestä. (Verohallinto 2018.)

Vähennyskelpoisia koulutusmenoja voisivat muusikon tapauksessa olla esimerkiksi erilaiset biisileirit tai kurssi, jonka tarkoituksena on perehdyttää musiikin äänittämiseen. Vähennyskelvottomana pidetään tutkintoon tai yleissivistävään koulutukseen liittyviä menoja, kuten lukion, ammattikorkeakoulun tai yliopiston opintokuluja. Poikkeuksena ovat tilanteet, joissa henkilö on hankkinut peruskoulutukseen verrattavaa osaamista työkokemuksen kautta. Tällöin koulutuskustannukset voidaan joissain tapauksissa katsoa täydennyskoulutuksen menoiksi ja vähentää verotuksessa. Myöskään erilaiset elämänhallintaan tai henkiseen hyvinvointiin lukeutuvat koulutukset eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia koulutusmenoja. (Verohallinto 2018.)

4.5 Matkakustannukset

Verotuksessa on mahdollista vähentää erilaisista työhön liittyvistä matkoista aiheutuneita kustannuksia. Kustannusten vähentämisessä on tarkkaan huomioitava, minkälaisina matkakuluina ne on ilmoitettava ja millaisia ehtoja eri vähennystyypeillä on. Tämä tekee matkakulujen vähentämisestä monimutkaisen kokonaisuuden. Lähes kaikilla muusikoilla muodostuu matkakuluja työn suorittamiseen liittyen ja siksi onkin tärkeää olla tietoinen matkakulujen erilaisista vähennysoikeuksista.

Koska freelancer-muusikolla on usein monia eri tavoin vähennettäviä työmatkoja, on työmatkojen luonnetta tarkasteltava aina työmatkakohtaisesti. Jonkin työnantajan toimipaikkaan muusikolle voi muodostua vain varsinainen työpaikka, kun taas toiselle työnantajalle työn suorittamiseksi muodostuu sekä varsinainen että erityinen työntekemispaikka. (Verohallinto 2024b.)

Asunnon ja varsinaisen työpaikan väliset matkat

Asunnon ja varsinaisen työpaikan väliset matkat ovat yleisin ja yksinkertaisin matkakulujen vähennystapa. Tämä tapa tulee kyseeseen silloin, kun matkakustannukset muodostuvat palkansaajan matkasta asunnolta varsinaiselle työpaikalle. Varsinainen työpaikka määritellään verotuksessa paikaksi, jossa palkansaaja työskentelee vakituisesti. Muusikolle voi muodostua varsinainen työpaikka, jos hän on palkkatyössä samassa paikassa, esimerkiksi orkesterissa tai teatterissa. Vakituinen työpaikka muodostuu myös ilman palkkasuhdetta, jos muusikko käy säännöllisesti esiintymässä samassa esiintymispaikassa tai työskentelemässä samalla studiolla toistuvasti ja säännöllisesti. (Verohallinto 2024h.)

Asunnon ja työpaikan väliset matkat on vähennettävä halvimman käytettävissä olevan kulkuneuvon mukaan. Vähennys tehdään halvimman vaihtoehdon mukaan siitä huolimatta, että olisi käyttänyt kalliimpaa ajoneuvoa, esimerkiksi autoa matkan tekemiseen. Halvin lippuhinta on pääasiassa kausilippu tai sarjalippu. Matkakuluja laskiessa huomioidaan vain ne päivät, kun matka on tosiasiallisesti tehty. Etätyöpäivien tai lomien ajalta ei siis saa vähennystä. (Verohallinto 2024h.)

Vähennys oman auton käytön mukaan sen olematta edullisin vaihtoehto on mahdollista tietyin perustein. Matkat voi vähentää oman auton käytön perusteella, jos vähintään yksi seuraavista kriteereistä täyttyy: julkista kulkuneuvoa ei ole käytettävissä, kävelymatka yhteen suuntaan on vähintään 3 kilometriä, odotusaika meno-paluumatkalla on vähintään kaksi tuntia tai jos matka alkaa tai päättyy klo 00.00–05.00 välisenä aikana. Oman auton kulujen perusteella vähennystä ei saa tehdä minkään muun kuin edellä mainitun perusteen täytyessä. Perusteeksi ei esimerkiksi riitä se, että matkustusaika on huomattavasti pidempi kuin omalla autolla matkustettaessa. Jos vähennystä ei tehdä halvimman julkisen liikenteen lippuhinnan mukaan, määritellään kulkuneuvokohtaiset vähennysten määrät Verohallinnon matkakuluvähennyspäätöksessä. Esimerkiksi vuonna 2024 asunnon ja työpaikan matkakuluja saa oman auton kulujen perusteella vähentää 0,27 €/km. Asunnon ja työpaikan välisten matkakulujen omavastuu on 900 euroa, eli vähentää voi vain kyseisen summan ylittävän osuuden. Enimmäismäärä asunnon ja varsinaisen työpaikan välisille matkakuluille verovuoden aikana on 7000 euroa. (Verohallinto 2024h.)

Joissakin tilanteissa työnantaja voi tarjota työntekijälleen työsuhdematkalippua. Tällöin palkansaajan kuuluu ilmoittaa matkakulut täysimääräisinä lipun arvoa vähentämättä. Verohallinto saa tiedot matkalipun arvosta ja huomioi sen sekä tuloissa että matkakuluvähennyksissä. Työsuhdematkalippu on verovapaa 3400 euroon saakka. (Verohallinto 2024h.)

Muusikolla voi olla ensisijaisen työpaikan lisäksi toinen varsinainen työpaikka, jota kutsutaan verotuksessa toissijaiseksi työpaikaksi. Toissijainen työpaikka on työnantajan tai samaan intressipiiriin kuuluvan yhtiön toimipaikka, jossa muusikko työskentelee säännöllisesti ensisijaisen työpaikkansa lisäksi. Mikäli muusikko matkustaa vakituiselta asunoltaan toissijaiselle työpaikalle, voi hän vähentää nämä kulut tulonhankkimismenoina. Tulonhankkimismenoina matkojen vähentäminen tarkoittaa, että matkat saa vähentää todellisten kustannusten mukaan, ilman enimmäismäärää ja omavastuuosuutta. Tulonhankkimiskuluina matkoja vähentäessä on kuitenkin huomioitava, että Verohallinto tekee 750 euron arvoisen tulonhankkimisvähennyksen automaattisesti ja matkat alkavat vaikuttaa verotukseen vasta kun niiden arvo ylittää kyseisen summan.

Matkakuluja toissijaiselle työpaikalle ei voida vähentää tulonhankkimiskuluina, jos muusikko on hankkinut toissijaisen työpaikan takia sen läheisyydessä olevan majoituspaikan. Majoituspaikan ja toissijaisen työpaikan väliset matkakulut rinnastetaan tässä tapauksessa asunnon ja varsinaisen työpaikan välisiin matkoihin. Vähennys voidaan siis tällöin tehdä samansuuruisena, kuin se tehtäisiin kodin ja vakituisen työpaikan välisiä matkakustannuksia ilmoitettaessa.

Työmatkat

Työmatkaksi katsotaan tilapäinen matka, joka tehdään erityiselle työnteke- mispaikalle. Työskentely voidaan katsoa tilapäiseksi niin kauan, kun työskentely samassa työkohteessa kestää korkeintaan 3 vuotta. Työmatkan määritelmän täyttymiseksi matkan on oltava tilapäinen, tehdä erityiselle työnteke- mispaikalle ja tehdä työtehtävien suorittamiseksi. Työmatkoiksi ei siis katsota asunnon ja työpaikan välisiä, työkomennuksen aikana tehtyjä asunnon ja erityisen työnteke- mispaikan tai toissijaisen työ- paikan ja majoituspaikan välisiä matkoja. Erityisellä työnteke- mispaikalla tarkoitetaan verotuksessa paikkaa, joka on työnantajan tai muuhun intressipiiriin kuuluvan tahon tai sen asiakkaan toimipaikka. Ero toissijaisen työpaikan ja erityisen työpaikan välillä on se, että erityisellä työpaikalla käydään vain satunnaisesti tarpeen vaatiessa, kun taas toissijaisella työpaikalla käydään jatkuvasti viikoittain tai keskimäärin viikon kuukaudessa. (Verohallinto 2024h.)

Tuloverolain mukaan työmatkan ei tarvitse tapahtua työnantajan määräyksestä. Tämä tarkoittaa, että myös freelancerit, jotka itse hakeutuvat asuinpaikkansa ulkopuolelle erityiseen työnteke- mispaikkaan, voivat olla samassa asemassa kuin työntekijät, jotka matkustavat työnantajan ohjeistuksesta. Freelancer muusikolle erityisiä työnteke- mispaikkoja voivat olla esimerkiksi messu- ja kokous- ja keikkapaikat. (Verohallinto 2024b.)

Kun työnantaja ei ole korvannut matkakuluja, on muusikolla oikeus vähentää työmatkojen kulut tu- lonhankkimiskuluina. Työmatkat vähennetään siis todellisten kulujen mukaan huolimatta siitä, onko käytetty julkista kulkuneuvoa vai muuta ajoneuvoa. Julkista liikennettä käytettäessä on oikeus vä- hentää se lippuhinta, jonka matkasta on maksanut. Ajoneuvoa käytettäessä kulut vähennetään Ve- rohallinnon matkakuluvähennyspäätöksen mukaisesti, mikäli muusikolla ei ole antaa muuta selvi- tystä toteutuneista kuluista. Esimerkiksi vuoden 2024 matkakuluvähennyspäätöksessä oman auton käyttämisen mukaan tehtävä vähennys on määritelty 0,27 euron suuruiseksi kilometriltä. Päätökset vähennettävistä matkakuluista annetaan vuosittain, eikä Verohallinto ole antanut vielä päätöstä vuo- delle 2025. (Verohallinto 2024h.)

Liikkuvaa työtä tekevän matkat

Liikkuvaa työtä tekevällä on varsinaisen työpaikan lisäksi vaihtuvia työkohteita, joissa hän työskentelee. Liikkuvaa työtä tekevä saa vähentää asunnon ja varsinaisen työpaikan väliset matkat kuten muutkin varsinaisen työpaikan ja asunnon väliset matkat. Varsinaisena työpaikkana pidetään liikkuvaa työtä tekevän henkilön tapauksessa paikkaa, josta hän hakee työmääräykset, tai jossa hän säilyttää työssä käyttämiään työvälineitä. Näiden matkojen lisäksi liikkuvaa työtä tekevä saa vähentää työkohteisiin matkustamisesta muodostuneet matkakulut tulonhankkimismenoina, kuten edellä mainitut työmatkavähennykset. (Verohallinto 2024h.)

Lisääntyneet elantomenot

Lisääntyneet elantomenot tarkoittavat tilapäisestä työmatkasta aiheutuneita ylimääräisiä elantokustannuksia. Lisääntyneet elantomenot ovat verotuksessa vähennyskelpoisia, kun ne johtuvat työn suorittamisesta eikä työnantaja ole maksanut niistä korvauksia. Lisääntyneisiin elantomenoihin kuuluvat esimerkiksi kohtuulliset ylimääräiset ruokailukustannukset. (Verohallinto 2024b.)

Freelancer voi ilmoittaa lisääntyneinä elantomenoina joko todellisen tai kaavamaisen määrän. Kun freelancer hakee vähennystä todellisten kulujen perusteella, hänen on pystyttävä osoittamaan Verohallinnolle, miten työmatkan kustannukset eroavat tavanomaisista, vähennyskeltottomista elantomenoista. Mikäli freelancer ei pysty tarkkaan selvittämään tavallisten elantomenojensa määrää, on hänen mahdollista käyttää niiden määränä 12,75 euroa Verohallinnon yhtenäistämisohjeen mukaisesti. Lisääntyneitä elantomenoja todellisten kulujen mukaan vähentäessä freelancer ilmoittaa siis tosittaisiin perustuvat todelliset kustannukset, joista on vähennetty 12,75 euroa. (Verohallinto 2024b.)

Jos freelancer ei pysty selvittämään lisääntyneiden elantomenojen todellista määrää, voi lisääntyneet elantomenot ilmoittaa kaavamaisina Verohallinnon yhtenäistämisohjeen mukaisesti. Kaavamaisen vähennyksen tekemiseen on kuitenkin erityisehtoja, joiden on täytyttävä. Kaavamaisen vähennyksen työmatkoista voi saada, jos matka kestää yli 6 tuntia (19 €/vrk) tai yli 10 tuntia (34 €/vrk). Lisäksi erityisen työntekemispaidan on sijaittava vähintään 15 kilometrin päässä joko freelancerin varsinaisesta työpaikasta tai asunnosta. Myös etäisyyden sekä varsinaisesta työpaikasta että asunnosta on oltava vähintään 5 kilometriä. (Verohallinto 2024b.)

4.6 Työmarkkinajärjestöjen jäsen-, työttömyyskassa- ja muut jäsenmaksut

Freelancer-muusikko voi verotuksessaan vähentää tulonhankkimiskuluina erilaiset työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut, työttömyyskassamaksut ja muiden järjestöjen tai yhdistysten jäsenmaksut. Näistä työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen ja työttömyyskassamaksujen määrät ovat tietoja, jotka Verohallinto saa järjestöiltä ja yhdistyksiltä aina vuosi-ilmoituksella automaattisesti. Freelancer voi kuitenkin halutessaan jo verokorttia laskiessaan huomioida maksut tulonhankkimismenoina. (Verohallinto 2025l.)

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen lisäksi muusikon voi olla mahdollista vähentää muiden järjestöjen jäsenmaksuja. Vähentämiskelpoisuuden vaatimuksena on, että se on muusikon ammatin harjoittamisen edellytyksenä, tai jos sitä voidaan muuten pitää tulon hankkimisesta johtuneena kustannuksena. Vähennyskelpoiseksi katsotaan myös se osa jäsenmaksusta, joka on korvausta yhdistyksen ammattilehdestä. Vähennyskeltottomiksi katsotaan sellaiset jäsenmaksut, jotka on maksettu pelkästään yhdistyksen toiminnan tukemiseksi. Verohallinto ei saa automaattisesti tietoja muiden

kuin työmarkkinajärjestöjen maksuista. Muusikon on siis itse ilmoitettava muiden järjestöjen jäsenmaksut verokorttihakemuksellaan tai viimeistään esitetyllä veroilmoituksella. (Verohallinto 2021.)

4.7 Vähennyskelvottomat kulut

Vähennyskelvottomia kuluja ovat sekä tavanomaiset elantomenot, että menot, jotka liittyvät verovapaan tulon hankintaan tai säilyttämiseen. Vähennyskelvottomiin elantomenoihin kuuluvat esimerkiksi yleiset asumismenot, tavanomaiset vaatetusmenot, tavanomaiset kodin laitteiden hankintamenot sekä sairauden- ja terveydenhoitokulut. (Verohallinto 2025l.)

Muusikon on tärkeää huomioida verotuksessa tulonhankkimistoiminnan ja harrastustoiminnan välinen rajanveto. Jos esimerkiksi muusikon satunnainen keikkailu katsotaan tulonhankkimistoiminnan sijaan harrastustoiminnaksi, ei siihen liittyviä menoja saa pääasiallisesti vähentää verotuksessa. Verohallinto voi katsoa muusikon toiminnan harrastustoiminnaksi silloin, jos toimintaa harjoitetaan muutoinkin kuin tulon hankkimiseksi tai jos toimintaa ei suoriteta vakaassa tulonhankkimistarkoituksessa. Harrastustoiminta ilmenee usein esimerkiksi toiminnan jatkuvana tappiollisuutena ja toiminnan jatkamisena tappiollisuudesta huolimatta. (Verohallinto 2025l.)

Freelancer-muusikot vähentävät usein esimerkiksi esiintymisvaatteitaan verotuksessa. Suurin osa erilaisista vaatevähennyksistä ei kuitenkaan ole vähennyskelpoisia. Jos vaatteiden katsotaan olevan sellaisia, että niitä voi käyttää muutenkin kuin työtehtävissä, ne määritellään pääasiassa vähennyskelvottomiksi elantomenoiksi. Esiintymisvaatteista aiheutuneet menot voivat olla vähennyskelpoisia vain, jos muusikko pystyy selvittämään niiden tarpeellisuuden ja yhteyden tulonhankkimistoimintaan. (Verohallinto 2025l.)

5 TOIMINIMELLÄ TYÖSKENTELEVÄN MUUSIKON VEROVÄHENNYKSET

5.1 Verovähennysten yleiset periaatteet ja kirjanpitovelvollisuus

Toiminimellä työskentelevän muusikon verovähennykset eroavat huomattavasti palkansaajana tai kevytyrittäjänä työskentelevän muusikon vähennyksistä, vaikka vähennyksissä pääpiirteittäin onkin yhtäläisyyksiä. Toiminimellä toimivaa muusikkoa, eli yksityistä elinkeinonharjoittajaa koskee kirjanpitovelvollisuus. Tämä tarkoittaa, että myös verovähennyksistä on suoritettava kirjanpito ja esimerkiksi tilikauden tositteet on säilytettävä vähintään 6 vuotta tilikauden loppumisesta. Tilikauden pituus on pääasiassa 12 kuukautta. Yksityinen elinkeinonharjoittaja voi olla velvollinen tekemään tilinpäätöksen. Tämän opinnäytetyön kohderyhmänä olevia freelancer-muusikoita tilinpäätösvelvollisuus ei kuitenkaan lähtökohtaisesti koske, koska tilinpäätösvelvollisuus tulee kyseeseen esimerkiksi vasta kun tilikauden liikevaihto on yli 700 000 euroa tai taseen loppusumma yli 350 000 euroa. (Verohallinto 2024c.)

Toiminimiyrittäjän on ennakoveroa hakiessaan arvioitava verovuoden aikana toteutuvat kulut ja vähennykset ja otettava ne huomioon yritystulota koskevassa tulosarviossa. Varsinainen erittely kuluista ja vähennyksistä tehdään vasta elinkeinonharjoittajan veroilmoituksessa. Verohallinto huomioi yrittäjän puolesta tappiot ja tekee yrittäjävähennyksen automaattisesti. Näitä vähennyksiä ei siis erikseen tarvitse ilmoittaa elinkeinonharjoittajan veroilmoituksella. (Verohallinto 2022a.) Tappioilla tarkoitetaan aiempina vuosina vahvistettuja tappioita. Toteutuneita tappioita on mahdollista vähentää 10 verovuoden ajan (Verohallinto 2025j.). Yrittäjävähennyksellä tarkoitetaan 5 % suuruista vähennystä, johon kaikki liikkeen- ja ammatinharjoittajat ovat oikeutettuja. Yrittäjävähennys tehdään tuloksesta ennen yritystulon jakamista ansio- ja pääomatulo-osuuksiin. (Verohallinto 2020b.) Seuraavissa osioissa käydään läpi kuluja, jotka toiminimiyrittäjän on itse ilmoitettava elinkeinonharjoittajan veroilmoituksella.

5.2 Autojen ja työmatkojen kulut

Ajoneuvon kulujen vähennystapa riippuu siitä, kuuluuko ajoneuvo elinkeinotoiminnan kalustoon vai yksityistalouteen. Sekä elinkeinotoiminnan kalustoon että yksityistalouteen kuuluvan ajoneuvon ajokilometreistä on pidettävä ajopäiväkirjaa tai muuta luotettavaa selvitystä. Ajopäiväkirjan tarkoitus on erottaa elinkeinotoiminnan ajot yksityisajoista. (Verohallinto 2022b.)

Ajoneuvon katsotaan kuuluvan elinkeinotoiminnan kalustoon, jos se on hankittu elinkeinotoiminnan käyttöön ja yli 50 % ajoneuvolla suoritettavista ajoista liittyy elinkeinotoiminnan harjoittamiseen. Elinkeinoiminnan ajoneuvon kuluja ilmoitettaessa huomioidaan kirjanpidon mukaiset elinkeinotoiminnan ajojen kokonaiskulut. Kokonaiskuluihin kuuluvat kaikki elinkeinotoiminnan ajoihin liittyvät polttoaineet, vakuutukset ja vuotuinen poisto. Ajoneuvon kuluista ilmoitetaan vain se osa, joka kohdistuu elinkeinotoimintaan. Jos esimerkiksi auton vuoden ajokilometreistä 80 % olisi elinkeinotoiminnan ajoja, saisi myös auton liikenne- ja kaskovakuutuksista 80 % vähentää elinkeinotoiminnan ajoneuvon kuluina. (Verohallinto 2022b.)

Ajoneuvon katsotaan kuuluvan yksityistalouteen silloin, kun sen vuotuisista ajokilometreistä korkeintaan 50 % on elinkeinotoiminnan ajoja. Jos ajoneuvo kuuluu yksityistalouteen, saa elinkeinotoimintaan liittyvistä matkoista vähentää ns. lisävähennyksen mukaisen määrän. "Lisävähennys on enintään yhtä suuri kuin palkansaajan verovapaa kilometrikorvaus: Vuonna 2024 lisävähennys on 0,57

euroa / kilometri” (Verohallinto 2025). Jos elinkeinotoiminnan ajoja olisi siis esimerkiksi vuonna 2024 kertynyt yhteensä 5000 kilometriä, voidaan elinkeinotoiminnan ajoja vähentää seuraavan laskukaavan mukainen määrä: $5000 \times 0,57 \text{ e} = 2\,850 \text{ e}$. (Verohallinto 2022b.)

Yrittäjän ei ole mahdollista maksaa itselleen verovapaata päivärahaa. Ajoneuvojen kulujen lisäksi toiminimiyrittäjän voi kuitenkin olla mahdollista vähentää työmatkoista aiheutuneita lisääntyneitä elantokustannuksia. Tällaisia lisääntyneitä elantokustannuksia voivat tietyin kriteerein olla esimerkiksi matkustamis- ja majoittumiskulut. Lisääntyneistä elantokustannuksista johtuvan lisävähennyksen määrä voi korkeintaan olla samansuuruinen kuin jo aiemmin käsitelty palkansaajan verovapaiden päivärahojen enimmäismäärä. Tämä tarkoittaa vuoden 2024 osalta että yli 10 tuntia kestäville matkoilta lisääntyneiden elantokustannusten määrä on 51 euroa ja yli 6 mutta alle 10 tuntia kestäneiden työmatkojen määrä on 24 euroa. Jos lisääntyneitä elantokustannuksia on vähennetty osittain jo kirjanpidossa, on lisävähennyksen määrästä vähennettävä kirjanpidossa vähennettyjen kustannusten osuus. (Verohallinto 2025k.)

Jotta lisääntyneiden elantokustannusten lisävähennykseen olisi oikeus, on matkan oltava tilapäinen ja suuntauduttava tavanomaisen toiminta-alueen ulkopuolelle. Tyypillisiä verovähennykseen oikeuttavia matkoja freelancer muusikon näkökulmasta ovat esimerkiksi keikkamatkat kaupunkeihin, joissa muusikko ei esiinny toistuvasti, sekä tilapäiset keikkojen järjestelyihin liittyvät matkat, kuten äänentoistolaitteiden nouto. Tavanomainen toiminta-alue tarkoittaa aluetta, jossa muusikko tavallisesti esiintyy ja jossa hänellä voi olla säännöllisiä työkeikkoja. Jos muusikko soittaa esimerkiksi viikoittain samassa ravintolassa, kyseinen paikka voi muodostua hänen pysyväksi toimipaikakseen. Tässä tilanteessa matkoja toimipaikalle ei voida enää katsoa tilapäisiksi, jolloin työmatkoista ei voida tehdä lisävähennystä lisääntyneiden elantomenojen perusteella. Sen sijaan keikkamatkat täysin uusille paikkakunnille tai harvemmin toistuvat esiintymiset muualla voivat oikeuttaa matkakulujen vähentämiseen. Jos yrittäjä on vähentänyt työmatkoihin liittyneitä kuluja jo kirjanpidossa, ja näiden kulujen määrä on suurempi kuin lisävähennyksen enimmäismäärä, vähennetään kulut todellisten kulujen mukaisesti. (Verohallinto 2025k.)

5.3 Työtilan kulut

Toiminimiyrittäjä voi vähentää työtilasta aiheutuvat kulut verotuksessaan. Työtila voi olla osana kotia (työhuone) tai työn tekemistä varten erikseen ostettu tai vuokrattu tila. Jos työtila sijaitsee yrittäjän kotona, on yrittäjällä lähtökohtaisesti oikeus vähentää työtilan kulut palkansaajien tapaan kaavamaisen työhuonevähennyksen mukaisesti. Kaavamaisesta työhuonevähennystä ja sen määrää käsitellään tämän opinnäytetyön kohdassa 4.2. Yrittäjällä voi kuitenkin olla oikeus vähentää työtilan kulut todellisten kulujen mukaisesti, jos yrityksen toimintaa ei katsota pieneksi tai vähäiseksi. Verohallinnon esimerkkien mukaisesti vähennystä todellisten kulujen mukaan ei voida tehdä, jos yrityksen liikevaihto on 5000 euroa ja yrittäjä on myös palkkatyössä. Jos yrittäjällä on kuitenkin vain yritystoiminnan tuloa, ja liikevaihto on esimerkiksi 30000 euroa vuodessa, voi todellisten kulujen vähentäminen olla mahdollista. Todellisten kulujen vähentämisoikeutta arvioidessa huomioidaan muun muassa asunnon koko, yritystoiminnan käytössä olevan alueen osuus asunnosta, asunnossa asuvien henkilöiden määrä, yrityksen toiminnan suuruus ja toimiala ja se, voidaanko toiminnan katsoa tarvitsevan erilliset tilat. Työtilan sijaitessa kotona kuluina ei saa vähentää esimerkiksi jätehuollosta tai vakuutus- ja vesimaksuista aiheutuvia kuluja, koska ne katsotaan vähennyskelvottomiksi elantomenoiksi. (Verohallinto 2020a.)

Työtilan sijaitessa vuokratessa liiketilassa tai työhuoneessa on toiminimiyrittäjällä oikeus vähentää kyseisen tilan vuokrat kokonaisuudessaan elinkeinotoiminnan kuluna. Jos yrittäjä on toimintansa takia ostanut kiinteistön tai työtilan hallintaan oikeuttavia osakkeita, voidaan näiden tilojen kulut vähentää työtilan kuluina. Vähennettäviä kuluja ovat esimerkiksi sähkö, jätemaksut ja kiinteistövero. Jos toimitila on pääasiassa yritystoiminnan käytössä, se kuuluu elinkeinotoiminnan varallisuuteen ja siihen kohdistuva laina katsotaan elinkeinotoiminnan velaksi. Tämä vaikuttaa yrityksen nettovarallisuuden laskentaan ja näin ollen yritystulon verotettavaan pääomatulo-osuuteen. Yhtiövastikkeen vähennyskelpoisuus riippuu sen käsittelystä asunto- tai kiinteistöyhtiön kirjanpidossa. Jos vastike on tuloutettu, se voidaan vähentää elinkeinotoiminnan kuluna. Jos taas vastike on rahastoitu, sitä ei voi vähentää suoraan, vaan se lisätään toimitilaosakkeen hankintamenoon ja voidaan vähentää vasta osakkeiden myynnin yhteydessä. (Verohallinto 2020a.)

5.4 Poistot ja pienhankinnat

Yritystoimintaa varten tehdyt käyttöomaisuuden hankinnat on mahdollista vähentää poistoina tai pienhankintoina riippuen niiden käyttöiästä tai hankintahinnasta. Käyttöomaisuudella tarkoitetaan yrityksen pysyvään käyttöön tehtyjä hankintoja, joita ovat esimerkiksi työvälineet ja kalusto. Toiminnalla työskentelevä freelancer-muusikko voi vähentää käyttöomaisuuden hankintahinnan kerralla, jos kyseisen työvälineen arvioitu käyttöikä on enintään kolme vuotta. Hankintahinnan suuruudelle ei ole tällöin ylärajaa. Lisäksi kerralla voidaan vähentää niin sanotut pienhankinnat, jotka ovat enintään 1200 euron arvoisia kuluja käyttöomaisuushyödykkeitä. Muusikon tapauksessa tällaisia käyttöomaisuushyödykkeitä voivat olla esimerkiksi soittimet tai mikrofonit. Pienhankintojen yhteenlaskettu enimmäismäärä verovuodessa on 3 600 euroa. (Verohallinto 2025i.)

Jos hankitun omaisuuden käyttöikä ylittää 3 vuotta tai hankintahinta on yli 1200 euroa, on omaisuus vähennettävä poistoina. Poistojen tarkoitus on jakaa vähennys usealle vuodelle. Ensimmäisenä vuonna poisto tehdään hankintahinnasta. Seuraavina vuosina poisto vähennetään menojäännöksestä. Menojäännöksellä tarkoitetaan sitä summaa, joka omaisuuden hankintahinnasta on jäljellä poistojen jälkeen. Vuotuisen poiston määrä on pääsääntöisesti enintään 25 %. Vuosina 2020–2025 poisto voi kuitenkin olla jopa 50 %. Edellytyksenä kyseisen korotetun poiston tekemiseen on, että uutena hankittu kone tai laite on otettu käyttöön vasta vuoden 2020 alusta tai sen jälkeen. Poistamaton hankintameno voidaan vähentää kokonaan sinä vuonna, kun sen määrä alittaa 1200 euroa. (Verohallinto 2025i.)

5.5 YEL-maksut

Yrittäjän eläkevakuutusmaksut (YEL) voidaan vähentää joko elinkeinotoiminnan veroilmoituksessa, henkilökohtaisessa veroilmoituksessa tai puolison veroilmoituksessa. Elinkeinotoiminnan tuloksesta voidaan vähentää vain pakolliset eläkevakuutusmaksut. Jos YEL-maksut vähennetään elinkeinotoiminnan kuluina, ne pienentävät verotettavaa yritystuloa. Henkilökohtaisessa veroilmoituksessa vähennyksen vaikutus määräytyy ansiotulojen veroprosentin mukaan. Vaihtoehtoisesti YEL-maksut voi kohdistaa puolison esitetyttyyn veroilmoitukseen. On tärkeää huomioida, että YEL-maksut voidaan ilmoittaa vähennykseksi vain yhdessä veroilmoituksessa. (Verohallinto 2023c.)

5.6 Muut vähennykset

Toiminimiyrittäjällä on mahdollisuus vähentää yritystulostaan myös monia muita kuluja. Esimerkiksi koulutuskulut voivat olla vähennyskelpoisia. Niitä ei kuitenkaan käsitellä enää uudelleen tässä osiossa, koska toiminimiyrittäjien koulutuskulujen vähennyskelpoisuuteen pätevät käytännössä samat kriteerit kuin palkkatyössä olevien koulutuskuluihin, joita on käsitelty opinnäytetyön kohdassa 4.4. Muita vähennyskelpoisia kuluja ovat esimerkiksi ulkopuolisten palvelujen kulut, palkka- ja henkilöstökulut, edustuskulut sekä korko- ja rahoituskulut. (Verohallinto 2025l.) Tällaiset kulut eivät kuitenkaan ole tämän opinnäytetyön tai freelancereina toimivien muusikoiden kannalta oleellisia, joten niitä ei käsitellä tässä opinnäytetyössä syvemmin.

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

6.1 Opinnäytetyöprosessin eteneminen ja tutkimuskysymysten muotoutuminen

Opinnäytetyön aiheen valinnassa pyrittiin tunnistamaan ongelma, jonka kartoittamisella olisi konkreettinen ja merkityksellinen vaikutus kohderyhmälle. Merkityksellisen aiheen löydyttyä opinnäytetyön työstäminen lähti tehokkaasti käyntiin. Tutkimusongelmaksi nousi freelancer-muusikoiden verotuksen haasteet. Tutkimuksen tavoitteeksi määriteltiin freelancer-muusikoiden verotuksellisten haasteiden kartoittaminen ja mahdollisten ratkaisujen löytäminen. Tutkimusongelmasta nousi pintaan selvästi kaksi tutkimuskysymystä:

1. Mitkä verotuksen tekijät aiheuttavat haasteita freelancer-muusikoiden verotuksessa?

2. Millaista ohjeistusta freelancerina toimiva muusikko tarvitsee toimiakseen verotuksessaan oikein ja mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti?

Tutkimuskysymysten määrittämisen jälkeen opinnäytetyöprosessille määritettiin aikataulu, sekä tehtiin työ- ja aineistonkeruusuunnitelma. Opinnäytetyöprosessi lähti käyntiin syksyllä 2024. Alussa sopivan aiheen löytyminen vei aikaa, koska haluttiin varmistaa aiheen olevan merkityksellinen ja tutkimuksen kannalta mielekäs. Sopivan aiheen löydyttyä vuoden 2025 alussa alkoi opinnäytetyön teoriaosuuden työstäminen. Teoriaosuutta työstäessä aiheen rajaus selveni entisestään ja oli mahdollista alkaa kartoittaa potentiaalisia haastateltavia. Teoriaosuutta työstäessä rakennettiin samanaikaisesti pohjaa haastatteluille. Teoriaosuuden valmistuttua haastateltavien kanssa sovittiin haastattelujen ajankohdasta. Haastateltavien joustavan aikataulun ansiosta haastattelut saatiin suoritettua suunnitellusta aikataulusta edellä. Haastattelujen jälkeen keskityttiin tutkimustulosten esittämiseen, niiden analysointiin sekä johtopäätösten laatimiseen. Lopuksi pohdittiin ja arvioitiin koko opinnäytetyöprosessia ja omaa työskentelyä.

6.2 Tutkimusmenetelmä

Tutkimuskysymysten määrittämisen jälkeen oli selvää, että laadullisella tutkimuksella saataisiin kartoitettua kattavimmin vastaukset tutkimuskysymyksiin. Laadullisen tutkimuksen valinta perustui tavoitteeseen tuottaa tutkimustulos, joka heijasti kohderyhmän todellisia tarpeita. Laadullisen tutkimuksen valinta mahdollisti syvällisemmän ymmärryksen freelancer-muusikoiden verotuksen haasteista.

Laadullisen tutkimuksen päämääränä on ymmärtää tutkimusongelmaa tutkimuksen kohteena olevien henkilöiden näkökulmasta. Laadullisen tutkimuksen tekijä on kiinnostunut haastateltavien kokemuksista ja ajatuksista sekä pyrkii erilaisten tutkimusmenetelmien avulla lähestymään tutkimuksen aihetta ja vastaamaan tutkimuskysymyksiin. Laadullinen tutkimus ei keskity ilmiöiden esiintyvyyden tai määrän mittaamiseen, vaan tavoitteena on tuoda esiin erilaisia näkökulmia ja ymmärtää tutkittavaa aihetta syvällisemmin. Laadullisen tutkimuksen avulla voidaan tarkastella ilmiötä monipuolisesti ja selvittää, millaisia kokemuksia tai merkityksiä siihen liittyy.

Koska laadullisen tutkimuksen yksi ominaispiirteistä on ihmisten subjektiivisten kokemusten ja näkemysten tarkastelu, on tärkeää tarkastella jatkuvasti teorian, empirian ja käytännön välisiä yhteyksiä. Tutkimuksen tekijän on koko tutkimusprosessin ajan tarkastettava omien näkemystensä vaikutusta havainnointiin. Vaikka laadullinen tutkimus pohjautuu pitkälti subjektiivisiin kokemuksiin, sen tavoit-

teena on tuottaa uutta tietoa myös teoreettisesta näkökulmasta ja syventää aiheen ymmärrystä. Tieteellisenä tutkimustietona ei voida pitää esimerkiksi sitä, onko muusikoiden verotus haasteellista vai ei. Sen sijaan tutkijan on kyettävä esittämään loogisesti johdettuja syitä verotuksen haasteellisuu-
delle. (Puusa, Juuti & Aaltio 2020, johdanto & osa II.)

6.3 Aineistonkeruumenetelmät

Laadullisen tutkimuksen aineistonkeruumenetelmiä valitessa on tärkeää arvioida valittavien menetelmien tarkoituksenmukaisuutta. Teoreettinen viitekehys muodostaa perustan myös aineistonkeruulle, sillä sen avulla varmistetaan, että kerättävä tieto on tutkimuksen kannalta oleellista eikä perustu ai-noastaan tutkijan subjektiivisiin mielenkiinnon kohteisiin (Puusa, Juuti & Aaltio 2020, s. 27) Tässä opinnäytetyössä aineistonkeruumenetelminä hyödynnettiin sekä sekundääriaineistoa että puolistruk-turoitua haastattelua. Näiden aineistonkeruumenetelmät valittiin, jotta tutkimusaiheesta saatiin kerät-tyä mahdollisimman kattavasti sekä objektiivisista että subjektiivisista näkökulmista tuotettua tietoa. Koska tämän opinnäytetyön aihe perustuu pitkälti lainsäädäntöön ja viranomaisohjeisiin, oli tutki-musmenetelmiä valitessa erityisen tärkeää hyödyntää luotettavaa ja ajankohtaista tietoa.

Sekundääriaineistojen käyttö mahdollisti kattavan ja monipuolisen näkemyksen freelancer-muusikoi-den verotukseen liittyvistä haasteista ja tarpeista. Sekundääriaineiston käyttäminen on laadullisessa tutkimuksessa usein oleellista tutkijan kontekstin ymmärtämisen ja tutkimuksen laadun varmistami-sen kannalta (Puusa, Juuti & Aaltio 2020, s. 23). Tämän opinnäytetyön teoreettinen viitekehys ra-kentui ensisijaisesti Verohallinnon ohjeiden, verolainsäädännön sekä muiden virallisten säädösten pohjalta. Näiden aineistojen lisäksi tutkimuksessa hyödynnettäviä sekundääriaineistoja olivat musiik-kialan järjestöjen, kuten Muusikkojen liiton, julkaisut ja artikkelit. Subjektiivisemmista näkökulmista kirjoitettujen julkaisujen ja artikkeleiden hyödyntämisen tarkoituksena oli täydentää virallisia lähteitä, tarjoamalla näkökulmia alan toimijoiden käytännön kokemuksiin. Aineistoja kerätessä hyödynnettiin aina tuoreimpia julkaisuja opinnäytetyön luotettavuuden takaamiseksi. Aineistojen avulla oli mahdol-lista tunnistaa sekä esiin nostettuja keskeisiä teemoja, että aihealueita, joita ei käsitelty lainkaan. Tämä tarjosi arvokasta tietoa siitä, mitkä verotukseen liittyvät kysymykset koettiin muusikkoyhtei-sössä merkittäviksi ja mitkä mahdollisesti jäivät vähemmälle huomiolle.

Puolistrukturoitua haastattelua nimitetään Hirsjärven ja Hurmeen (2022, osa IV) teoksessa teema-haastatteluksi. Teemahaastattelu kertoo nimenä sen, että haastattelussa esitettävät kysymykset jae-taan tiettyihin teemoihin. Teemahaastattelun tärkein piirre on se, että haastattelussa ei ole valmiiksi määriteltäviä yksityiskohtaisia kysymyksiä. Teemahaastattelu on lähempänä strukturoimatonta kuin strukturoitua haastattelua. Teemahaastattelun tavoitteena on luoda avoin vuorovaikutustilanne tutki-jan ja haastateltavan välille. Tällöin haastateltava voi tuoda esiin omat näkemyksensä, kokemuk-sensa ja tulkintansa ilman, että tutkijan näkökulma ohjaa keskustelua liikaa. (Hirsjärvi & Hurme 2022, osa IV)

Teemahaastattelu valittiin yhdeksi aineistonkeruumenetelmäksi, koska sen avulla voitiin syventää ymmärrystä muusikoiden verotukseen liittyvistä käytännön haasteista. Opinnäytetyö rajattiin palkan-saajia sekä kevyt- ja toiminimiyrittäjiä koskevaksi, koska rajaus mahdollisti eri verotuskäytäntöjen vertailun ja muusikoiden keskeisimpien työllistymismuotojen käsittelyn. Opinnäytetyön rajaus mää-ritti taas sen, minkälaisia haastateltavia tutkimusta varten oli etsittävä. Haastateltavia valitessa käy-tettiin harkinnanvaraista näytettä, eli haastateltavat valittiin tarkoituksenmukaisesti. (Hirsjärvi &

Hurme 2022, osa VI). Tavoitteena oli löytää 2–4 muusikkoa, joiden kokemukset asettuisivat pitkälle aikavälille ja kattaisivat opinnäytetyön käsittelemät palkansaajan, kevytyrittäjän ja toiminimiyrityksen näkökulmat. Kriteerinä oli myös se, että haastateltavat harjoittivat edelleen muusikon toimintaa aktiivisesti. Valintakriteereihin sopivien haastateltavien löydyttyä haastattelut suoritettiin maaliskuussa 2025. Haastateltavia oli lopulta kaksi. Kummallakin haastateltavalla oli pitkä ura takanaan. Heidän kokemuksensa kattoivat laajasti musiikkialan eri ansaintamuodot sekä verotuskäytännöt. Näiden seikkojen perusteella kahden haastateltavan katsottiin muodostavan riittävän harkinnanvaraisen näytteen, jonka avulla voitiin saada tutkimuksen kannalta olennaista ja syventävää tietoa aiheesta.

Henkilöiden kanssa sovittiin etukäteen sopivat ajankohdat haastatteluille ja haastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina puhelimen välityksellä. Yksilöhaastattelun valinta haastattelumuodoksi perustui siihen, että se mahdollisti syvällisen ja henkilökohtaisen keskustelun haastateltavien kanssa ilman ryhmätilanteen mahdollisesti aiheuttamaa sosiaalista painetta. Koska tutkimuksen tavoitteena oli ymmärtää muusikoiden henkilökohtaisia kokemuksia ja näkemyksiä eri ansaintamuodoista ja verotuskäytännöistä, yksilöhaastattelut tarjosivat haastateltaville tilaisuuden kertoa avoimesti ja yksityiskohtaisesti omista kokemuksistaan. Lisäksi puhelinhaastattelut mahdollistivat joustavan aikataulutus- ja madalsivat kynnystä osallistua tutkimukseen, sillä haastateltavat saattoivat osallistua haastatteluun heille sopivassa ympäristössä. Haastattelut nauhoitettiin opinnäytetyön luotettavuuden varmistamiseksi. Haastattelut toteutettiin anonymisti, jotta haastateltavat voisivat kertoa kokemuksistaan mahdollisimman avoimesti.

Puolistrukturoidut haastattelut mahdollistivat haastattelussa esitettävien kysymysten syventämisen ja laajentamisen joustavasti sen edetessä. Haastattelujen teemat pohjautuivat tutkimuksen teoreettiseen viitekehykseen, mikä mahdollisti sen, että keskustelu pysyi tutkimuskysymysten kannalta olennaisissa aiheissa, mutta antoi samalla haastateltaville mahdollisuuden tuoda esiin omia näkökulmiaan. Koska laadullinen tutkimus edellyttää tutkijalta hyvää perehtyneisyyttä aiheeseen, teoretiedon pohjalta muodostettu haastattelurunko varmisti, että tutkimuksessa käsiteltiin keskeisiä ilmiöitä eikä haastattelutilanteesta tullut sattumanvarainen. Tutkijan kartuttama asiantuntijuus varmisti myös sen, että teemahaastattelun edetessä pystyttiin rikastamaan keskustelua hyvin tarkennetuilla jatkokysymyksillä.

6.4 Aineiston käsittely ja analysointi

Laadullisen tutkimuksen luonteeseen kuuluu, että aineiston analysointi käynnistyy jo aineistonkeruun aikana. Myös tässä opinnäytetyössä analysointi alkoi jo lähdeaineistoa kerättyä ja tarkasteltaessa syntyi käsitys tutkimuksen keskeisistä teemoista, aiemmista havainnoista ja mahdollisista tutkimusaukoista. Tämä esianalyysi vaikutti myös haastattelukysymysten muotoiluun ja ohjasi tutkimuksen suuntaa. Näin ollen aineiston analysointi ei käynnistynyt vasta haastattelujen aikana, vaan se oli osa koko tutkimusprosessia jo varhaisessa vaiheessa. Analysointi jatkui aineistonkeruun aikana myös haastattelujen osalta, kun haastateltavien vastauksia tarkasteltiin suhteessa tutkimuskysymyksiin ja keskeisiin teemoihin. Haastattelutilanteissa tehtiin alustavia havaintoja ja pohdittiin vastausten merkityksiä, mikä auttoi suuntaamaan lisäkysymyksiä ja syventämään keskustelua. Tämä varhainen analyysivaihe tuki aineiston jäsenystä ja selkeytti myöhempää analyysiä.

Aineistonkeruun jälkeen alkoi aineiston syvällisempi ja systemaattisempi analysointi. Tämän opinnäytetyön tavoitteiden kannalta analyysimetodiksi valikoitui sisällönanalyysi. Sisällönanalyysia voidaan pitää vaiheittain etenevän analyysimenetelmien sijaan ennemmin tarkoituksenmukaisena viitekehystenä. Sisällönanalyysin hyödyntäminen mahdollisti aineiston monipuolisen käsittelyn ja tuki selkeästi jäsennellyn tiedon sekä tulkintojen muodostamista. Tähän opinnäytetyöhön kerätty aineisto oli keräämisen jälkeen vielä hyvin hajanaista opinnäytetyön aiheen vaatiman laajan lähdepohjan takia. Haastatteluiden suorittamisen jälkeen suoritettiin aineiston käsittelyn tekninen osuus eli litterointi. Litterointi suoritettiin, jotta sisällönanalyysin ensimmäinen vaihe olisi helpompi toteuttaa ja kaikki oleellinen tieto säilyttää koko prosessin aikana. Aineiston käsittelyn analysoinnin seuraava vaihe olikin aineiston pelkistäminen ja tiivistäminen. Aineistoa pelkistäessä kiinnitettiin erityistä huomiota siihen, että tutkimuksen kannalta olennaiset tiedot säilyivät osana selkeytettyä kokonaisuutta. Analyysia johti jatkuvasti tarkoitus tuottaa tutkimuksen kohderyhmälle mahdollisimman helppoluukuista ja käytännönläheistä informaatiota. Tämä edellytti huolellista tulkintaa ja loogista päättelyä, jotta kaikki tärkeimmät näkökulmat ja havainnot saatiin huomioitua oikeassa asiayhteydessä. Sisällönanalyysin tuottaman selkeästi jäsennellyn ja tiivistetyn informaation avulla oli mahdollista tuottaa myös tutkimuksen pohjalta tehty opinnäytetyön tavoitteita tukeva tuotos, joka tarjosi kohderyhmälle suoraan hyödynnettävää tietoa.

Sisällönanalyysia käytettiin opinnäytetyössä sekä sekundääridatan että teemahaastattelujen analysointiin. Vaikka aineistot olivat sisällöltään hyvin erilaisia, pätivät niihin hyvin samanlaiset analyysin vaiheet. Aineistot tiivistettiin ensin tarkoituksenmukaisiin teemoihin. Tiivistämisen jälkeen oli mahdollista alkaa rakentaa tulkintoja ja analyysiä eri aineistojen välisen vuoropuhelun avulla. Tärkeänä tekijänä oleellisen tiedon säilyttämisen kannalta oli jatkuvasti analyysin eri vaiheissa tapahtuva informaation tallennus. Informaation tallennus toteutettiin aina haastatteluiden litteroinnista tiivistelmien luomiseen ja lopulta niiden laajentamiseen empirisen ja teoreettisen aineiston vuoropuheluna.

7 HAASTATTELUN TOTEUTUS JA TULOKSET

Haastattelutilanteessa haastateltaville kerrottiin ensin haastattelun toteuttamisesta anonymisti. Haastateltaville kerrottiin myös haastatteluiden nauhoittamisesta. Anonymiteetti ja haastatteluiden nauhoitus varmistivat, että haastatteluista saatiin mahdollisimman tarkkaa ja luotettavaa tietoa ilman, että muistiinpanot häiritsivät keskustelua. Nauhoitteet käsiteltiin luottamuksellisesti jakamatta niitä ulkopuolisille. Tällä tavalla varmistettiin, että haastateltavat saivat puhua vapaasti ilman pelkoa väärinymmärryksistä tai tietojen katoamisesta. Haastattelun tuloksia avatessa haastateltavista tullaan käyttämään termejä ”haastateltava A” ja ”haastateltava B”. Haastattelutilanteet etenivät puolistrukturoidun haastattelupohjan mukaisesti. Koska kyseessä oli puolistrukturoitu teemahaastattelu, haastattelu eteni joustavasti tutkijan ja haastateltavan välisenä vuorovaikutuksena. Haastattelupohjassa ilmenevien kysymysten lisäksi esitettiin tarpeen vaatiessa syventäviä tai tarkentavia jatkokysymyksiä. Toisinaan joitakin aihealueita käsiteltiin useammassa kohtaa haastattelua keskustelun edetessä suhteellisen vapaasti eteenpäin. Haastattelujen kesto oli keskimäärin 30 minuuttia. Puolistrukturoidun haastattelun pohja on löydettävissä tämän opinnäytetyön liitteistä (LIITE 1).

Haastattelun ensimmäisessä osiossa eli teemassa haastateltavilta kysyttiin taustatietoja heidän urastaan muusikkona. Haastateltava A kertoi soittaneensa pian ammatikseen 44 vuotta. Myös haastateltava B muisteli soittaneensa ensimmäisen bändikeikkansa jo parikymmentä vuotta sitten. Näiden tietojen voitiin todeta viittaavan siihen, että kummallakin haastateltavista oli laaja kokemus alan käytännöistä ja mahdollisesti myös sen muutoksista vuosikymmenten varrella.

Ensimmäiseen teemaan sisältyi myös kysymyksiä muusikoiden tämänhetkisestä tilanteesta työllistymismuotojen osalta. Haastateltava A kertoi töiden koostuvan pääasiassa keikoista. Perinteisten keikkojen lisäksi haastateltava kertoi tekevänsä paljon kotoaan käsin studiotyötä. Haastateltava A kertoi studiokeikkojen määrän vähentyneen huomattavasti 80- ja 90-luvun jälkeen. Korvaajaksi perinteisille studiokeikoille onkin tullut teknologian mahdollistama kotona etänä tehtävä studiotyö. Haastateltava B kertoi tekevänsä muusikon töitä oman päivätyönsä lisäksi. Hänen työnsä muusikkona koostuvat pääasiassa keikkailusta sekä bändissä että trubaduurina. Myös haastateltava B kertoi tekevänsä kuitenkin studiotyötä pienimuotoisesti. Haastateltavilta kysyttiin myös tekijänoikeuskorvauksista. Kumpikin haastateltavista kertoi saavansa tekijänoikeuskorvauksia Gramexilta. Haastateltava A kertoi saavansa tekijänoikeuskorvauksia myös Teostolta.

Haastattelun toisen teeman tarkoituksena oli selvittää haastateltavien tulomuotoja ja sitä, miten tulomuodot on hoidettu verotuksessa. Haastateltava A kertoi toimivansa sekä palkkatulon verokortilla että saavansa osan tuloistaan laskutuspalvelun kautta. Haastateltava B kertoi laskuttavansa muusikon työstään saamansa tulot toiminimensä kautta. Ennen toiminimen perustamista haastateltava B on toiminut myös verokortilla. Kumpikaan haastateltavista ei ollut ikinä hakenut apurahaa.

Haastattelun kolmas teema käsitteli arvolisäverovelvollisuutta. Kumpikin haastateltavista kertoi, etteivät ole koskaan olleet alv-velvollisia. Haastateltavien vastaukset olivat myös syytä tähän kysyttäessä hyvin yhteneviä. Hankintoja ei ole niin paljoa, että alv-velvolliseksi olisi kannattavaa ilmoittautua. Haastateltava B tarkensi vastaustaan kertomalla vielä, että suurin osa hänen laskutuksistaan olisi joka tapauksessa arvonlisäverottomia. Hänelle kertyisi maksettavaa arvolisäveroa vain, jos hän itse myisi esityksiään.

Haastattelun seuraavassa eli neljännessä teemassa siirryttiin käsittelemään suuremmin itse tutkimuskysymyksiä. Teeman tarkoituksena oli kartoittaa verotuksen haasteita, ongelmakohtia ja verotuksessa tapahtuneita muutoksia muusikoiden näkökulmista. Haastateltavilta kysyttiin ensin, ovatko verotuskäytännöt selkeitä muusikoille. Haastateltava A ei kokenut verotuskäytäntöjä selkeiksi. Haastateltava B sanoi verotuskäytänteiden kyllä selkeytyvän jossakin määrin, jos niihin jaksaa perehtyä. Hän koki verotuksen olevan ylipäättään hyvin monimutkainen kokonaisuus. Haastateltava B kertoi myös, ettei aina ole ollut verotuksen mahdollisuuksista yhtä tietoinen. Tämä on hänen tapauksessaan johtanut esimerkiksi siihen, että joitakin vähennyksiä on jäänyt vuosien varrella hyödyntämättä. Hän kertoi myös valveutuneensa esimerkiksi matkavähennyksiin vasta päivätyöhönsä liittyvien matkavähennysten ilmoittamisen jälkeen.

Seuraavaksi haastattelussa kysyttiin haastateltavien uran aikana tapahtuneista muutoksista verotuksessa. Haastateltavan A kanssa keskusteltiin paljon aiemmin käytössä olleesta freelancerin verokortista. Haastateltava A oli vahvasti sitä mieltä, että freelancerin verokortti oli huomattavasti selkeämpi ja helpompi hyödyntää kuin nykyiset verokortit. Haastateltava A:n kanssa keskustellessa ilmeni myös, että hänelle työkorvauksen määritelmä on hyvin tuntematon. Haastateltava B taas koki, ettei toiminimiyrittäjän näkökulmasta verotukseen ole tullut suurempia muutoksia. Ainoastaan kilometrikorvausten muuttuvista summista on pysyttävä ajan tasalla.

Seuraavaksi haastateltavia pyydettiin nostamaan esille asioita, joita he kokevat erityisen haastaviksi verotuksessa. Haastateltava A toi ilmi eri verokorttien tulorajojen seuraamisen ja erilaisten ansaintamuotojen hahmottamisen haastavuuden. Haastateltava B kertoi kaipaavansa selkeää ohjetta verovähennysten ilmoittamiseen oikeaoppisesti. Haastateltava B nosti esille myös sen, että verotukseen tehty ohjeistus on usein hyvin vaikealukuista. Tulopuolen hän koki kuitenkin toiminimellä verotettaessa suhteellisen selkeäksi.

Haastattelun viides teema käsitteli verovähennyksiä. Teeman tavoitteena oli kartoittaa minkälaisia vähennyksiä muusikot hyödyntävät ja kuinka hyvin he tuntevat verotuksessa vähennyskelpoiset kulut. Ensin haastateltavilta kysyttiin, mitä verovähennyksiä he hyödyntävät. Haastateltava A kertoi vähentävänsä verotuksessa matkakulut, työhuonevähennyksen sekä hankinnat. Haastateltava oli tietoinen myös suurempien hankintojen osalta tehtävistä vuosittaisista poistoista. Haastateltava B kertoi vähentävänsä pääasiallisesti matkakuluja. Työhuonevähennyksen hän kertoi tekevänsä päivätyön osalta, mutta muusikon osuuden etänä tehtävistä töistä olevan niin pieni, ettei tee tästä työhuonevähennyistä.

Haastattelun viimeisessä teemassa haastateltavilta kysyttiin minkälaista tukea ja ohjeistusta he kaipaisivat tulevaisuudessa veroasioiden hoitamisen tueksi. Haastateltava A kertoi kaipaavansa freelancer verokortin ja vähennysten ilmoittamisen selkeyttä. Hän koki verokorttihakemukselle ja veroilmoitukselle vähennysten ilmoittamisen oikeissa kohdissa haastavaksi. Haastateltava A toivoisi siis personoidumpia lomakkeita, jotka olisivat kohdistettu paremmin esimerkiksi muusikon tarpeisiin sopivaksi. Verovirkailijan olisi näin mahdollista nähdä heti, mitä asioita ilmoitetut vähennykset koskevat ja mihin tuloihin ne kohdistuvat. Haastateltava B kertoi kaipaavansa selkeitä käyttöohjeita. Haastateltava kertoi olevansa jo koulutuksena kautta perehtynyt jossakin määrin viranomaistekstien lukemiseen, mutta kokevansa silti verotukseen liittyvät ohjeistukset vaikeasti ymmärrettäviksi ja monimutkaisiksi. Hänen mielestään tarpeen tulisi siis niin sanottu ”kädestä pitäen” -opas muusikoiden verotuksen hoitamista varten.

8 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten muusikoiden verotus Suomessa toimii ja millaisia haasteita muusikot kohtaavat erityisesti alan erityispiirteiden osalta. Tutkimuksessa tarkasteltiin muun muassa erilaisten muusikoille tyypillisten tulomuotojen verotusta ja vähennyskelpoisia kuluja. Tutkimuksessa huomioitiin palkansaajien, kevytyrittäjien ja toiminimiyrittäjien erilaiset näkökulmat. Lisäksi tavoitteena oli lisätä muusikoiden tietoisuutta verotuksesta tarjoamalla selkeä ja ajankohtainen katsaus aiheeseen. Tämän tiedon esittäminen helppolukuisessa muodossa edellyttäisi, että tutkija syventyisi aiheeseen ja omaksuisi sen keskeiset asiat opinnäytetyöprosessin aikana.

Sekundääridataan kuuluvien erilaisten viranomaisohjeistusten avulla oli mahdollista muodostaa kattava kokonaiskuva kohderyhmään kuuluvien muusikoiden verotuksesta kokonaisuutena. Sekundääridatan hyödyntäminen mahdollisti luotettavan ja ajankohtaisen tiedon sisällyttämisen opinnäytetyön teoriaperustaan. Haastatteluiden ja sekundääridataan kuuluvien ammattiliittojen artikkeleiden avulla saatiin tärkeää tietoa siitä, mitkä aiheet kaipasivat kattavampaa esille nostamista ja selventämistä. Sekundääridatan tarkastelu osoitti, että muusikoilla on useita verotukseen liittyviä erityisiä säännöksiä.

Tutkimuksen avulla saatiin vastaukset prosessin alussa määritettyihin tutkimuskysymyksiin. Tutkimus toi esiin verotuksen keskeisiä haasteita, kuten työkorvauksen ja palkkatulon erottamisen sekä verokorttien ajantasaisuuden hallinnan. Verovähennyksistä esille nousi erityisesti matkakulujen ilmoittamisen haasteellisuus. Myös vähennysten ilmoittaminen oikeaoppisesti ja oikeissa kohdissa Verohallinnolle on tutkimuksen perusteella muusikoille haastavaa. Toisaalta ilmeni myös, että toiminnimellä toimivan muusikon näkökulmasta tulopuoli on selkeämpi kuin verokortilla työskentelevän, vaikka yrittäjyys vaatiikin muusikolta kirjanpidollista vastuuta.

Tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että muusikoilla on pintapuolisesti hyvä käsitys siitä, millaisia kuluja verotuksessa on mahdollista vähentää. Haasteet vähennysten suhteen alkavat, kun aletaan pohtia vähennysten suuruutta, vähennyskelpoisuutta sekä niiden kohdistamista useisiin eri tulonlähteisiin. Vähennyksien ilmoittamisessa haasteita ilmenee selvästi eniten matkavähennyksissä. Tämä johtuu osaltaan siitä, että muusikoiden työlle matkakustannusten kertyminen on hyvin tyypillistä ja niitä on usein paljon ilmoitettavana. Oleellinen tekijä vähennysten ilmoittamisen haasteellisuudessa on myös verotukseen liittyvien säännösten ja ohjeistusten vaikealukuisuus. Moni muusikko ei tämän vuoksi ymmärrä hyödyntää kaikkia verotuksellisia etuja, joita esimerkiksi matkakulut voisivat heille tarjota. Toisaalta on myös yleistä, että vähennyksinä ilmoitetaan vähennyskelvottomia elantomenoja. Väärin ilmoitetut vähennykset voivat johtaa jäännösveroihin tai veronkorotuksiin. Haastatteluissa useimmin esille noussut asia oli epävarmuus siitä, miten tulot tai vähennykset olisi tarkoitus ilmoittaa. Verotus vaikuttaa myös aiheena olevan sellainen, johon monet muusikoiden liitot ja järjestöt eivät uskalla ottaa kantaa tai antaa syvällisempiä ohjeistuksia. Tämä on huomattavissa siitä, että muusikoiden järjestöjen sivuilla ohjataan usein aina suoraan Verohallinnon yleispäteviin ohjeisiin, kun on kyse verotukseen liittyvistä monimutkaisemmista haasteista. Näin ollen muusikoiden on vaikeaa saada tietoa ja ohjeistusta erityispiirteitä täynnä olevan alansa verotuksesta niin sanotusti ”kansankielellä”.

Jo ennen tutkimuksen tekemistä oli selvää, että muusikoiden verotuksesta löytyy haasteita alan moninaisten erityispiirteiden takia. Tutkimuksen avulla oli mahdollista kartoittaa mihin aiheisiin haasteet

pääasiallisesti liittyvät ja mistä haasteet johtuvat. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että muusikot tarvitsisivat selkeitä ja juuri heidän ammattiryhmälleen kohdennettuja ohjeita verotuksensa hoitamiseen. Tutkimus osoitti myös, että epävarmuus vähennysten ja tulojen väärin ilmoittamisesta sekä näistä mahdollisesti seuraavista seuraamuksista, yhdistettynä ohjeistusten monimutkaisuuteen ja vaikealukuisuuteen, eivät ainakaan tue veronmaksuymönteisyyden kehittymistä muusikoiden keskuudessa.

Haastatteluissa esille nousseiden aiheiden lisäksi on oleellista huomioida mitkä asiat jäivät myös mainitsematta. Esimerkiksi kun haastateltavilta kysyttiin, minkälaisia kuluja he ovat vähentäneet verotuksessa, kumpikaan haastateltavista ei tuonut esille koulutuskulujen vähentämistä. Toinen haastateltavista kuitenkin kertoi, että yli 40-vuotisella urallaan hän oli joutunut perinteisten studiokeikkojen vaihtuessa etänä tehtäväksi studiotyöksi opettelemaan paljon itsenäisesti studiotyöhön ja äänittämiseen liittyviä taitoja. Kyseisiin aiheisiin olisi saatavilla esimerkiksi kursseja, jotka voitaisiin katsoa muusikon työssä vähennyskelpoisiksi koulutusmenoiksi. Kumpikin haastateltavista vastasi myös apurahoista kysyttäessä, ettei ole ikinä edes hakenut apurahaa. Tästä voitaisiin päätellä, että muusikot eivät välttämättä ole täysin tietoisia kaikista verotuksessa vähennyskelpoisista kuluista tai saatavilla olevista taloudellisista tukimuodoista, kuten apurahoista. Tämä voi johtua esimerkiksi siitä, että alan verotukseen ja rahoitusmahdollisuuksiin liittyvä informaatio on hajanaista, vaikeasti ymmärrettävää tai muusikoille itselleen vierasta. Lisäksi se voi viitata siihen, että muusikot eivät aktiivisesti etsi tietoa näistä mahdollisuuksista tai että heidän keskuudessaan ei ole vahvaa kulttuuria hyödyntää näitä tukia ja vähennyksiä.

Opinnäytetyön tavoitteet saatiin onnistuneesti toteutettua. Opinnäytetyöprosessin aikana asiantuntevasta syvennettiin hyödyntämällä sekä sekundääridataa että haastatteluaineistoa. Aineiston syvälinen analyysi mahdollisti kattavien vastausten muodostamisen tutkimuskysymyksiin. Oikein valitut tutkimus- ja aineistonkeruumenetelmät sekä analysointitavat mahdollistivat sekä objektiivisen että subjektiivisen tiedon yhdistämisen. Tehdyn tutkimuksen perusteella esille nousseisiin muusikoiden tarpeisiin pyrittiin vastaamaan tuottamalla käytännönläheiset ”pikaoppaat” eri toimintamodoille kohdistettuna. Oppaat löytyvät tämän opinnäytetyön liitteistä (LIITE 2).

Eettisyys ja luotettavuus

Eurooppalainen tutkimuseettinen ohjeistus määrittelee hyvän tieteellisen käytännön peruseriaateiksi luotettavuuden, rehellisyyden, arvostuksen ja vastuunkannon (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2023, s. 11). Eettisyydellä tarkoitetaan, että tutkija on noudattanut eettisiä periaatteita koko tutkimuksen ajan. Tällöin tutkijan valitsemat menetelmät ja analyysimetodit täyttävät sen vaatimuksen, että ne voisivat toimia minkä tahansa hyvin tehdyn tutkimuksen ohjeistuksina. Eettinen tutkimus pyrkii luomaan positiivista vaikutusta sen kohteena oleville henkilöille. (Puusa, Juuti & Aaltio 2020, osa V). Tässä opinnäytetyössä on noudatettu tutkimuseettisiä periaatteita ja pyritty varmistamaan tutkimuksen luotettavuus kaikissa tutkimusprosessin vaiheissa.

Eettisyyden kannalta keskeistä oli tutkimukseen osallistuneiden muusikoiden oikeuksien ja anonymiteetin turvaaminen. Haastateltavien suostumus oli keskeinen osa tutkimuksen eettisyyttä. Haastateltavat antoivat vapaaehtoisen suostumuksensa osallistumiseen ja heillä oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ennen haastattelun alkua. Haastateltaville kerrottiin ennen haastatteluja tutkimuksen tarkoituksesta, tietojen käsittelystä ja anonymiteetin toteutumisesta. Haastatteluiden nauhoittamisesta

kerrottiin avoimesti ja syyt haastatteluiden nauhoittamiselle kerrottiin haastateltaville. Lisäksi heille annettiin mahdollisuus kieltäytyä osallistumisesta tai peruuttaa suostumuksensa missä tahansa prosessin vaiheessa. Tutkimuksessa huolehdittiin myös aineiston käsittelyn luottamuksellisuudesta. Haastatteluaineisto säilytettiin turvallisesti niin, että ainoastaan tutkijalla oli pääsy aineistoon. Nauhoitteet ja muistiinpanot säilytettiin suojatussa ympäristössä. Nauhoitteet poistettiin heti analyysin valmistuttua. Näillä toimenpiteillä varmistettiin, että haastateltavien tiedot pysyivät suojattuina ja tunnistamattomina. Eettisten periaatteiden mukaisesti tutkimuksessa vältettiin harhaanjohtavaa ja valikoivaa raportointia. Tutkijan roolissa oli tärkeää pyrkiä suhtautumaan omiin ennako-oletuksiinsa hyvin reflektiivisesti. Tutkijan ei aina ole välttämättä mahdollista olla samaa mieltä haastateltaviensa kanssa. Tässä vaiheessa eettisyyden kannalta oleelliseksi tulee tutkijan kriittisyys omia tulkintojaan ja raportointiaan kohtaan. (Vuori, 2019)

Tutkimuksen luotettavuutta pyrittiin vahvistamaan huolellisella aineistonkeruulla ja aineistojen analyysillä. Haastattelut toteutettiin tarkoituksenmukaisesti ja vastaukset analysoitiin systemaattisesti. Haastatteluaineiston luotettavuus riippuu pitkälti sen laadusta (Hirsjärvi & Hurme 2022, osa 8.2). Haastatteluiden laadun varmistamiseksi suoritettiin monenlaisia toimenpiteitä sekä ennen haastattelua, että niiden jälkeen. Ensimmäinen tärkeä toimenpide laadun kannalta oli hyvän ja tarkoituksenmukaisen haastattelurungon rakentaminen. Haastatteluiden aikana luotettavuuden ja laadun kannalta oleellista oli, että tekniikka toimisi toivotulla tavalla. Tekninen puoli sekä haastattelurunko testattiin useissa testihaastatteluissa ennen varsinaisten haastattelujen toteutusta. Nauhoitus myös toteutettiin kahdella eri laitteella siltä varalta, että toisen toiminnassa ilmenisi häiriöitä. Luotettavuuden varmistamiseksi jokainen prosessin vaihe taltioitiin ja näin estettiin oleellisen tiedon häviäminen tai merkitysten muuttuminen. Taltioinnissa haastatteluiden kannalta oleellinen osa oli heti haastatteluiden jälkeen toteutettu haastatteluiden litterointi.

Aineistoa kerätessä pyrittiin keräämään vain opinnäytetyön aiheen kannalta oleellista tietoa sisältävää sekundääridataa. Aineistoja kerätessä huomioitiin jatkuvasti opinnäytetyön aiheen rajausta. Tämä toteutettiin käytännössä rajaamalla lähdemateriaali ajankohtaisiin ja luotettaviin asiantuntijalähteisiin, kuten viranomaisohjeisiin, lainsäädäntöön ja alan ammattijärjestöjen ja -liittojen tuottamiin materiaaleihin. Aineistojen keräämisessä pyrittiin myös tutkimuksen kannalta optimaaliseen määrään. Aineistoja piti olla useista lähteistä eri näkökulmien ja verotusta määrittävien säännösten moninaisuuden vuoksi. Aineistoista pyrittiin kuitenkin jatkuvasti karsimaan sellaiset lähteet, jotka sisälsivät jo hyödynnettyjen lähteiden kanssa täysin päällekkäistä tietoa tai koko teoreettiseen viitekehykseen kuulumatonta tietoa. Aineistoja kerätessä hyödynnettiin aina ajankohtaisia ja viimeisimpiä julkaisuja aiheista. Sekundääridataa kerätessä oli erityisen tärkeää huomioida, että opinnäytetyön koko teoria-perusta pohjautui vahvasti lakeihin ja säännöksiin. Lähteitä valitessa arvioitiin jatkuvasti kriittisesti niiden alkuperän luotettavuutta ja sitä että lähteistä saadut ohjeistukset sisältäisivät voimassa olevaa tietoa. Joissakin teoriaosuuden kohdissa jouduttiin myös käyttämään esimerkiksi vuonna 2024 Verohallinnon antamia päätöksiä, jos vuoden 2025 päätöksiä ei ollut vielä kuluvalta vuodelta annettu. Tällöin ohjeistuksista kerrottaessa kiinnitettiin huomiota siihen, että lukijalle tuotiin selkeästi ilmi tietojen olevan vielä vuoden 2024 säännöksiin pohjautuvaa. Näin pyrittiin varmistamaan, ettei opinnäytetyössä kerrottu tieto olisi harhaanjohtavaa ja epäluotettavaa. Lisäksi tutkimuksen objektiivisuutta vahvistettiin pyrkimällä kaikissa prosessin vaiheissa avoimuuteen ja kriittiseen tarkasteluun.

9 POHDINTA

Opinnäytetyön aihevaihtoehtojen pohdinta alkoi kohdallani jo vuoden 2023 aikana päästessäni työskentelemään henkilöverotuksen parissa. Olin jo ennen verotuksen parissa työskentelyä ollut kiinnostunut verotuksesta ja sisällyttänyt opintoihini paljon aihepiiriin opintokokonaisuuksia. Tavoitteenani oli alusta asti löytää aihe, jolla olisi todellinen ja käytännönläheinen merkitys kohderyhmälleen. Vuoden 2024 kesänä keskustelin freelancerina pitkään toimineen muusikon kanssa verotuksellisista haasteista. Hän toi ilmi, että muusikoilla olisi todellinen tarve saada ohjeistusta verotukseen liittyvissä kysymyksissä.

Syksyllä 2024 opinnäytetyöni aiheeksi määrittyikin freelancer-muusikoiden verotus. Hieman teoria-perustaan ja muuhun sekundääridataan perehdyttyäni päätin rajata opinnäytetyön koskemaan palkansaajien, kevytyrittäjien sekä toiminimiyrittäjien verotusta. Koin tämän rajauksen optimaaliseksi, sillä juuri näiden ryhmien muusikoilla ei useimmin ole vielä omaa kirjanpitäjää tai asiantuntijoita hoitamassa verotukseen liittyviä asioita heidän puolestaan. Lisäksi rajauksen ansiosta aihetta ja tutkimuskysymyksiä oli mahdollista käsitellä sopivalla syvyydellä ilman, että tarkastelu olisi kasvanut liian laaja-alaiseksi.

Alkuperäinen tavoitteeni oli saada opinnäytetyö valmiiksi jo vuoden 2024 puolella. Pian kuitenkin teoriapohjaa rakentaessani koin tarvitsevani enemmän aikaa opinnäytetyön tekemiseen, koska en halunnut joutua tinkimään opinnäytetyöni laadusta tai perusteellisuudesta. Tämän päätöksen tehtiäni pidinkin muutaman kuukauden tauon ja vuoden 2025 alussa opinnäytetyöprosessi lähti vauhdilla käyntiin. Jälkikäteen tarkasteltuna koin pitämäni tauon olleen opinnäytetyöprosessin kannalta hyödyllinen. Kun sain pitkän työrupeaman jälkeen levättyä, jaksoin lähteä pureutumaan opinnäytetyöprosessiin innostuneesti ja tavoitteellisesti. Olin aiempaa motivoituneempi syventymään aiheeseen ja etenemään suunnitelmallisesti. Tauko antoi myös uudenlaista näkökulmaa opinnäytetyökokonaisuuteen, mikä helpotti aiheen rajaamista ja sitä seuraavia työvaiheita.

Olin jo ennen opinnäytetyön aiheen valitsemista päättänyt tehdä opinnäytetyön yksilötyönä. Päätös syntyi pitkälti jo käytännön asioita punnitessa. Olen opintojen aikana työskennellyt sekä päivätyössä arkisin että viikonloppuisin iltapainotteisesti. Uskoin, että parin kanssa työskennellessäni aikataulutuksesta tulisi hyvin haasteellista, jopa mahdotonta. En myöskään halunnut omien muuttuvien aikataulujeni haittaavan mahdollisen parini opinnäytetyöprosessia. Olen aina työskennellyt hyvin itseohjautuvasti ja itsenäisesti ja minun on ollut vaikeaa pyytää tukea muilta ihmisiltä. Opinnäytetyöprosessin aikana ymmärsin kuitenkin, että tukea ja sparrausta pyytämällä minulla on mahdollista edistää työn etenemistä ja omaa oppimistani. Vaikka minulla ei ollutkaan opinnäytetyössäni paria, sain tärkeää vertaistukea koko prosessin ajan opinnäytetyötä tekevilta tai jo tehneiltä opiskelevilta ystäviltäni ja opinnäytetyöohjaajaltani. Vaikka tällainen tuki ei vaikuttanut sisällöllisesti opinnäytetyöhöni, koin tämän olleen omalla kohdallani suuri edistysaskel ja tärkeä tekijä myös ammatillisen kasvun näkökulmasta. Uskon että opinnäytetyöprosessin aikana kokemieni oivallusten avulla rohkaistun jatkossakin hyödyntämään verkostojani ja ottamaan apua vastaan pienemmällä kynnyksellä. Jos vielä joskus teen vastaavanlaista projektia, pyrkisin ehdottomasti tekemään sen pari- tai ryhmätyönä. Koen että itsenäinen työskentely on minulle nyt jo hyvin tuttua ja ryhmässä toimiminen voisi avata uusia haasteita ja mahdollisuuksia kehittyä.

Opinnäytetyöprosessin loppuun saattaminen vaati paljon aikataulutusta ja oman työn määrätietoista johtamista. Ennen projektin aloittamista epäilin eniten juuri näitä osa-alueita, mutta lopulta onnistuin hallitsemaan niitä tehokkaasti ja viemään työn onnistuneesti päätökseen. Opinnäytetyöprosessin aikana koin erityisen tärkeäksi oman oppimistyylin ja henkilökohtaisten resurssien tuntemisen. Olen aina tiennyt työskenteleväni hyvin paineen alla, mutta näin pitkää projektia työstäessäni opin hyödyntämään ja priorisoimaan entistä paremmin ne ajankohdat, joihin tiesin olevani tehokkaimillani.

Vaikka opinnäytetyöprosessin eteneminen oli pääsääntöisesti hyvin onnistunutta, mahtui matkanvarrelle myös vastoinkäymisiä. Ensimmäiset haasteet kohtasin aineistonkeruuta aloittaessani. Koska tavoitteenani oli saada opinnäytetyö suhteellisen lyhyellä aikavälillä, huomasin aineistoja etsiessäni, että monet niistä eivät olleet saatavilla opinnäytetyöprosessin aikana. Aineistojen saatavuus oli seikka, jota en ollut aikataulua ja opinnäytetyön aloittamisajankohtaa miettiessäni huomionnut riittävästi. Koin myös muiden kuin Verohallinnon lähteiden ja lakisäännösten aineistona käyttämisen epävarmaksi, koska olin usein huomannut verotuksesta tehdyssä kirjallisuudessa ristiriitaisuuksia Verohallinnon ohjeistusten kanssa. Aineistonkeruun aiheuttamat haasteet eivät lopulta onneksi haitanneet prosessin lopputulosta. Uskon myös, että viranomaisohjeistusten pohjalta kirjoitetun teoriaosuuden luotettavuus on huomattavasti vahvempi verrattuna siihen, jos olisin käyttänyt verotusta käsitteleviä toissijaisia lähteitä.

Toisena haasteena opinnäytetyöprosessissani kohtasin monien näkökulmien yhdistämisen siihen, että tavoitteenani oli kirjoittaa mahdollisimman helposti ymmärrettävää ja hyvin jäsenneltyä tekstiä. Koin hetkittäin haastavaksi esimerkiksi verovähennyksistä kertomisen selkeästi erilaisten työllistymistapojen näkökulmasta. Tässä haasteessa minua tuki kuitenkin asioiden pilkkominen ja huolellinen muistiinpanojen hyödyntäminen sisällönanalyysin menettelytapojen mukaisesti. Koska tämä opinnäytetyö oli minulle ensimmäinen suurempi erilaisiin aineistonkäsittely- ja analysointimenetelmiin tutustumista vaativa projekti, koin että tällaisten haasteiden kohtaaminen lopulta vaikutti positiivisesti oppimisprosessiini. Oli myös erittäin palkitsevaa huomata, kun hetkittäin itsellekin pirstontaiselta tuntuvasta kokonaisuudesta sai rakennettua selkeän ja tiiviin paketin. Parhaimmat onnistumiset koin opinnäytetyötä tehdessäni aina haasteista selvittyäni.

Laadullisen tutkimuksen toteuttaminen vaati paljon kriittistä arviointikykyä jokaisessa työvaiheessa. Ennen haastatteluja epäilin suuresti, etten saisi kahdesta haastattelusta tarpeeksi materiaalia luotettavan tutkimuksen tekemiseksi. Mahdollista oli, että haastateltavillani ei olisi ollut tarpeeksi näkökulmia ja kokemuksia jaettavaksi ja näin haastatteluaiaineisto olisi jäänyt suppeaksi. Opinnäytetyön tavoiteaikataulun kannalta oli positiivista, että koin saaneeni tarpeeksi tutkimuksessa hyödynnettävää tietoa jo kahdelta haastateltavalta. Toki haastateltavia olisi aina mahdollista olla enemmän ja subjektiivista aihetta tutkiessa olisi varmasti aina mahdollista löytää joitakin uusia näkökulmia. Kaiken ke-räämäni aineiston perusteella pystyin kuitenkin luotettavasti toteamaan, että tutkimuksessa saatiin kattavasti selvitettyä haasteet suhteellisen kapean aihe-rajauksen ansiosta.

Tutkimusmenetelmien valinnassa pyrin varmistamaan niiden soveltuvuuden opinnäytetyöni toteutuksen ja tutkimuskysymysten käsittelyn kannalta. Tutkimuksen tulokset esitettiin sellaisina kuin ne saatiin ja perusteellisen analyysin avulla pyrittiin muodostamaan mahdollisimman kattavat johtopäätökset. Johtopäätösten perustana käytettiin huolellisesti valikoitua ja analysoitua tutkimusaineistoa. Py-

rin jatkuvasti kiinnittämään opinnäytetyön rakenteeseen erityistä huomiota, jotta lukijan olisi mahdollisimman helppoa sisäistää opinnäytetyön tarjoamaa tietoa. Aikamuotojen, kielen rakenteen ja lähdeviittausten osalta työ on pyritty laatimaan Savonian raportointiohjetta noudattaen.

Opinnäytetyön aiheen rajaamisen koin opinnäytetyössäni hyvin onnistuneeksi. Rajaus onnistui opinnäytetyön tavoitteen kannalta, koska tavoitteena oli tuottaa käytännönläheistä ja aidosti hyödynnettävää tietoa sitä tarvitseville muusikoille. Lisäksi koen, että rajaus oli onnistunut, koska sen puitteissa pääsin syventymään aiheeseen juuri siinä määrin, jonka koin tutkimuksen kannalta tarpeelliseksi.

Jos minulta kysyttäisiin nyt ehdotuksia jatkotutkimusaiheista omaa opinnäytetyöni aiheeseen liittyen, minulla olisi mielessäni useitakin mielenkiintoisia tutkimusaiheita. Päälimmäiseni mielessäni oleva aihe olisi muusikoiden verosuunnittelu ja sen mahdolliset vaikutukset tulotasoon. Uskon että tällainen tutkimus vastaisi muusikoiden tarpeisiin taas uudella tasolla ja voisi tuottaa tärkeää tietoa muusikoiden taloudellisen suunnittelun kannalta. Lisäksi olisi mielenkiintoista saada näkökulmaa kansainvälisesti toimivien muusikoiden tai muiden freelancer-työtä tekevien verotuksellisesta ja taloudellisesta asemasta.

LÄHTEET

- OpenAI. 2025. ChatGPT (GPT-4). Käytetty kielentarkistukseen, huhtikuu 2025.
<https://chat.openai.com>
- Alder 2024. Liitetaulukko 2. Muutoksia arvonlisäverokannoissa 1.1.2025 alkaen. Verkkajulkaisu.
<https://www.alder.fi/mita-etsit/blogit/muutoksia-arvonlisaverokannoissa-1-1-2025-alkaen/> Viitattu 8.3.2025.
- Eläketurvakeskus 2024. Kuka on työntekijä ja ketä pidetään yrittäjänä? Verkkajulkaisu.
<https://www.etk.fi/blogit/kuka-on-tyontekija-ja-keta-pidetaan-yrittajana/> Viitattu 3.3.2025.
- Eläketurvakeskus 2024. Neuvoja kevytyrittäjälle. Verkkajulkaisu.
<https://www.tyoelake.fi/teemat/neuvoja-kevytyrittajalle/> Viitattu 7.3.2025.
- Ennakkoperintälaki 1118/1996. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961118> Viitattu 9.3.2025.
- Gramex n.d. Kuka voi liittyä? Verkkajulkaisu. <https://www.gramex.fi/esittajat-ja-tuottajat/liity-asiakkaaksi/> Viitattu 18.4.2025
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2022. Tutkimushaastattelu. Helsinki: Gaudeamus.
- Lamppu, K. & Ruohola, T. 2023. Arvonlisäverotus käytännössä. E-kirja. Helsinki: Alma Talent. Viitattu 7.3.2025.
- Mattinen, K., Parnila, K. & Väisänen, M. 2024. Palkanlaskenta käytännönläheisesti. E-kirja. Helsinki: Kauppakamari.
- Muusikkojen liitto 2024a. Liksalista 2025. Verkkajulkaisu. <https://www.muusikkojenliitto.fi/wp-content/uploads/2024/04/muusikkojenliitto-liksalista-2025-1.pdf> Viitattu 16.3.2025.
- Muusikkojen liitto 2024b. Muusikon arvonlisäverotus – mitä musiikin esittäjän tulisi tietää arvonlisäverotuksen nykytilasta ja tulevista muutoksista? Verkkajulkaisu.
<https://www.muusikkojenliitto.fi/2024/10/09/muusikon-arvonlisaverotus-mita-musiikin-esittajan-tulisi-tietaa-arvonlisaverotuksen-nykytilasta-ja-tulevista-muutoksista/> Viitattu 8.3.2025.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) 2024. Tekijänoikeusjärjestöt. Verkkajulkaisu.
<https://okm.fi/tekijanoikeusjarjestot> Viitattu 18.3.2025.
- Säätiöt ja rahastot 2025. Apurahan hakijalle. Verkkajulkaisu. <https://saatiotrahastot.fi/apurahan-hakijalle/> Viitattu 18.3.2025.
- Taiteen edistämiskeskus 2025. Hakuilmoitus: 2025 Taiteilija-apurahat. Verkkajulkaisu. Taike.fi
<https://www.taike.fi/fi/hakuilmoitukset/hakuilmoitus-2025-taiteilija-apurahat>. Viitattu 17.3.2025.
- Teosto 2024. Mitä tekijänoikeusjärjestöt Teosto ja Gramex tekevät? Verkkajulkaisu.
<https://www.teosto.fi/teostory/mita-tekijanoikeusjarjestot-teosto-ja-gramex-tekevät/> Viitattu 18.3.2025.
- Teosto n.d. Toiminimi ja tekijänoikeuskorvaukset. Verkkajulkaisu.
<https://www.teosto.fi/musiikintekijalle/palvelut/verotus/toiminimi/> Viitattu 17.3.2025.
- Tekijänoikeus.fi 2024. Tekijänoikeus. Verkkajulkaisu. <https://tekijanoikeus.fi/tekijanoikeus/> Viitattu 18.3.2025.verohalli
- Tuloverolaki 1535/1992. <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1992/1535> Viitattu 18.3.2025.
- Verohallinto 2015. Aineettomista oikeuksista saatavien tulojen verotus. Verkkajulkaisu.
https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48945/aineettomista_oikeuksista_saatavien_tul2/ Viitattu 2.4.2025.

- Verohallinto 2017. Pääomatulot. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/paaomatulot/> Viitattu 2.4.2025.
- Verohallinto 2018. Koulutusmenot henkilöverotuksessa. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48182/koulutusmenot-henkiloverotuksessa/> Viitattu 15.4.2025.
- Verohallinto 2020a. Työtilan vuokra – työtilan kulut liikkeen- tai ammatinharjoittajan verotuksessa. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/vahennykset/tyotila/> Viitattu 15.4.2025.
- Verohallinto 2020b. Yrittäjävähennys – liikkeen- tai ammatinharjoittaja. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/vahennykset/yrittajavahennys/> Viitattu 15.4.2025.
- Verohallinto 2021 Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut verotuksessa. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/kannanotot/81248/ty%C3%B6markkinaj%C3%A4rjest%C3%B6jen-j%C3%A4senmaksut-ja-ty%C3%B6tt%C3%B6myyskassamaksut-verotuksessa/> Viitattu 18.4.2025.
- Verohallinto 2022a. Mitä liikkeen- tai ammatinharjoittaja voi vähentää verotuksessa. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/vahennykset/> Viitattu 15.4.2025.
- Verohallinto 2022b. Yrittäjän ajoneuvojen kulut. Verkkajulkaisu. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/vahennykset/ajoneuvojen_kulut/ Viitattu 15.4.2025.
- Verohallinto 2023a. Laskutuspalveluyritysten ja niiden käyttäjien verotuskysymyksiä. Verkkajulkaisu. Vero.fi <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/62252/laskutuspalveluyritysten-ja-niiden-kayttajien-verotuskysymyksia5/> Viitattu 8.3.2025.
- Verohallinto 2023b. Verojen maksaminen – ennakkovero ja verokortti. Verkkajulkaisu. Vero.fi <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/yritystoiminta/uusi-yritys/verojen-maksaminen-ennakkovero-ja-verokortti/> Viitattu 15.4.2025.
- Verohallinto 2023c. Vähennä YEL-maksut verotuksessa. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/vahennykset/yel-maksut/> Viitattu 15.4.2025.
- Verohallinto 2024a. Ennakkovero – yritysasiakkaat. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/ennakkovero/> Viitattu 1.4.2025.
- Verohallinto 2024b. Freelancer verotuksessa. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/66785/freelancer-verotuksessa11/> Viitattu 3.3.2025.
- Verohallinto 2024c. Kirjanpito, tilikausi ja verokausi. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/yritystoiminta/uusi-yritys/kirjanpito-tilikausi-verokausi/> Viitattu 1.4.2025.
- Verohallinto 2024d. Matkakustannusten vähentäminen palkansaajan verotuksessa. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48861/matkakustannusten-vahentaminen-palkansaajan-verotuksessa9/> Viitattu 15.4.2025.
- Verohallinto 2024e. Palkka ja työkorvaus verotuksessa. Verkkajulkaisu. Palkka ja työkorvaus verotuksessa - vero.fi Viitattu 7.3.2025.
- Verohallinto 2024f. Työasuntovähennys. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48870/tyoasuntovahennys4/> Viitattu 15.4.2025.

- Verohallinto 2024g. Työkorvausten ilmoittaminen. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksen-maksajat/palkkatiedot/ty%C3%B6korvaukset/> Viitattu 17.3.2025.
- Verohallinto 2024h. Työmatkakustannusten korvaukset verotuksessa. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48013/tyomatkakustannusten-korvaukset-verotuksessa6/> Viitattu 3.3.2025.
- Verohallinto 2024i. Verohallinnon yhtenäistämisohteet vuodelta 2024 toimitettavaa verotusta varten. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48275/verohallinnon-yhtenaistamisohjeet-vuodelta-2024-toimitettavaa-verotusta-varten/> Viitattu 15.4.2025.
- Verohallinto 2024j. Verokortti palkkaa varten. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/verokortti/tilaa-uusi-verokortti/palkansaaja/> Viitattu 8.3.2025.
- Verohallinto 2025a. Liitetaulukko 1. Ansiotulot. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/ansiotulot/> Viitattu 3.3.2025.
- Verohallinto 2025b. Arvonlisäverovelvollisen opas. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/335806/arvonlisaverovelvollisen-opas/#4.2-kotimaan-palvelukaupan-poikkeustilanteita> Viitattu 8.3.2025.
- Verohallinto 2025c. Elinkeinotoiminnan tulos ja sen jakaminen ansiotuloksi ja pääomatuloksi – liikkeen- ja ammatinharjoittaja. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/liikkeen-tai-ammatinharjoittaja/veroilmoitus/nettovarallisuus/> Viitattu 1.4.2025.
- Verohallinto 2025d. Kevytyrittäjä – näin hoidat veroasiat. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/paatokset/47465/kuntien-ja-seurakuntien-tuloveroprosentit-vuonna-2025/> Viitattu 3.3.2025.
- Verohallinto 2025e. Kuntien ja seurakuntien tuloveroprosentit vuonna 2025. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/paatokset/47465/kuntien-ja-seurakuntien-tuloveroprosentit-vuonna-2025/> Viitattu 3.3.2025.
- Verohallinto 2025f. Kustannusten korvaukset. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksen-maksajat/palkkatiedot/kustannusten-korvaukset/> Viitattu 18.4.2025
- Verohallinto 2025g. Liikkeen- ja ammatinharjoittajien sekä maataloudenharjoittajien matkakustannusten vähentäminen. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48192/liikkeen-ja-ammatinharjoittajien-seka-maataloudenharjoittajien-matkakustannusten-vahentaminen/> Viitattu 18.3.2025.
- Verohallinto 2025h. Myöhästymismaksu ja veronkorotus. Verkkajulkaisu. https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/veroilmoitus_ja_verotuspaato/myohastymismaksu-ja-veronkorotus/ Viitattu 8.3.2025.
- Verohallinto 2025i. Poistot ja pienhankinnat – liikkeen- tai ammatinharjoittaja. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/liikkeen-tai-ammatinharjoittaja/vahennykset/poistot-ja-pienhankinnat/> Viitattu 15.4.2025.
- Verohallinto 2025j. Tappiot – liikkeen- tai ammatinharjoittaja. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/liikkeen-tai-ammatinharjoittaja/vahennykset/tappiot/> Viitattu 15.4.2025.
- Verohallinto 2025k. Tilapäinen työmatka ja lisävähennys – liikkeen- tai ammatinharjoittajan päiväraha. Verkkajulkaisu. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/liikkeen-tai-ammatinharjoittaja/vahennykset/tilapainen-tyomatka-ja-paivaraha/> Viitattu 15.4.2025.

Verohallinto 2025l. Tulonhankkimismenot ansiotuloista. Verkkojulkaisu.

<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48490/tulonhankkimismenot-ansiotuloista/>
Viitattu 15.4.2025.

Verohallinto 2025m. Verokortti. Verkkojulkaisu. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/verokortti/> Viitattu 8.3.2025.

Verohallinto 2025n. Yle-vero. Verkkojulkaisu. https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/uutishuone/esitys_ja_opetusmateriaali/ylevero/ Viitattu 3.3.2025.

Veronmaksajain Keskusliitto 2025. Palkansaajan veroprosentit 2025. Verkkojulkaisu.

<https://www.veronmaksajat.fi/tutkimus-ja-tilastot/tuloverot/palkansaajan-veroprosentit/> Viitattu 17.3.2025.

Vuori, J. 2019. Tutkimusetiikka ihmistieteissä. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampereen yliopisto. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/tutkimusetiikka/tutkimusetiikka-ihmistieteissa/> Viitattu 30.3.2025.

LIITE 1: PUOLISTRUKTUROITU HAASTATTELURUNKO

1. Taustatiedot

- Kertoisitko lyhyesti urastasi muusikkona?
- Millaista työtä teet pääasiassa (esim. keikat, studiotyö, opetustyö, sävellystyö)?

2. Tulot ja verotus

- Millä eri tavoilla saat tuloja muusikkona ja miten olet hoitanut niiden verotuksen?

3. ALV ja verovelvollisuus

- Oletko ALV-velvollinen?
- Miksi / miksi et?

4. Haasteet ja ongelmakohtat

- Koetko, että verotuskäytännöt ovat selkeitä muusikoille?
- Onko urasi aikana verotukseen tullut paljon uudistuksia/muutoksia? Ovatko ne olleet mielestäsi hyviä vai huonoja?
- Mitkä ovat suurimmat haasteet verotuksessa muusikon näkökulmasta?

5. Verovähennykset ja tuet

- Hyödynnätkö verovähennyksiä (esim. työhuonevähennys, soittimien hankinnat, matkakulut)?
- Onko verovähennysten ilmoittaminen ja vähennyskelpoisuuden arviointi mielestäsi selkeää ja helppoa?

6. Kehitysehdotukset ja tulevaisuus

- Mitä muuttaisit muusikoiden verotuskäytännöissä, jos voisit?
- Millaista neuvontaa tai tukea muusikot mielestäsi tarvitsisivat verotukseen liittyen?

LIITE 2: VEROTUKSEN PIKAOPAS MUUSIKOILLE TOIMINTAMUODOITTAIN

Palkansaajana toimivan muusikon verotus

Verokortti kuntoon ajoissa

- Jos sinulla on erilaisia tuloja (esim. palkkaa, työkorvauksia, käyttökorvauksia), tilaa verokortit eri tulolajeille.
- Ilmoita samalla myös mahdolliset vähennykset, kuten työvälineet tai matkakulut. Näin maksat vähemmän veroa vuoden aikana.
- Toimita verokortti jokaiselle taholle, jolta saat tuloja (esim. orkesterit, tapahtumajärjestäjät, kaupungit, koulut).
- Jos sinulla on useita maksajia, seuraa itse tarkasti verokorttien tuloarvojen täyttymistä.

Muutokset vuoden aikana

- Jos arvio tuloista tai vähennyksistä muuttuu, tilaa uusi verokortti päivitettyillä arvioilla.
- Jos haluat ilmoittaa lisää vähennyksiä kesken vuoden ja pienentää näin veroprosenttiasi, muista päivittää myös tuloarviot verokortille. Voit käyttää apuna esimerkiksi tulorekisterin alkuvuoden tietoja tai arvioida loppuvuoden tulot uudelleen.
- Voit päivittää verokorttia vuoden aikana niin useasti, kuin se on tarpeellista.
- Toimita uudet verokortit maksajille.

Esitätetty veroilmoitus

- Tarkista että palkat ja palkkiot on ilmoitettu oikein. Muista esimerkiksi keikkatyöt, apurahat ja tekijänoikeuskorvaukset.
- Tarkista, että käyttökorvaukset (esim. Teosto, Gramex) ja mahdolliset apurahat näkyvät oikeilla riveillä.
- Varmista, että kaikki toteutuneet verovähennykset on merkitty
- Voit lisätä ja muokata veroilmoituksen tietoja OmaVerossa ilmoitettuun määräaikaan mennessä

Pidä kirjaa!

Pidä vuoden aikana omaa kirjanpitoa tuloistasi ja menoistasi vaikka Excelissä tai muistivihkossa. Kirjaa ylös ainakin: kaikki esiintymiset ja niiden palkkiot matkakulut (ajopäiväkirja, liput) soittimet, välineet, kurssit, kirjat apurahat ja niihin liittyvät vähennykset

Muista verovähennykset!

🎵 Työvälineet ja soittimet

📖 Kurssit ja kirjat

🚗 Työmatkat

🏠 Lisääntyneet elantomenot (esim. eväät tien päällä)

🎧 Jäsenmaksut (esim. Teosto, Gramex)

Lisää tiedot tarvittaessa jo verokorttihakemukselle tai viimeistään esitätettyyn veroilmoitukseen OmaVerossa.

Kevytyrittäjänä toimivan muusikon verotus

Verokortti laskutuspalvelulle

- Hae OmaVerossa joko palkkatulon tai työkorvauksen verokortti laskutuspalvelun käyttämän maksutavan mukaan.
- Apurahoja ja tekijänoikeustuloja ei makseta laskutuspalvelun kautta. Hae käyttökorvauksen verokortti ja apurahan ennakkovero tarvittaessa OmaVerossa.
- Laskutuspalvelu ei ilmoita vähennyksiä puolestasi – lisää itse esim. työvälineet ja matkakulut verokortille.

Muutokset vuoden aikana

- Jos arvio tuloista tai vähennyksistä muuttuu, tilaa uusi verokortti päivitettyillä arvioilla.
- Jos haluat ilmoittaa lisää vähennyksiä kesken vuoden ja pienentää näin veroprosenttiasi, muista päivittää myös tuloarviot verokortille. Voit käyttää apuna esimerkiksi tulorekisterin alkuvuoden tietoja tai arvioida loppuvuoden tulot uudelleen.
- Voit päivittää verokorttia vuoden aikana niin useasti, kuin se on tarpeellista.
- Toimita uusi verokortti laskutuspalvelulle.

Esitätetty veroilmoitus

- Tarkista että tulot on ilmoitettu oikein.
- Tarkista, että käyttökorvaukset (esim. Teosto, Gramex) ja mahdolliset apurahat näkyvät oikeilla riveillä.
- Varmista, että kaikki toteutuneet verovähennykset on merkitty
- Voit lisätä ja muokata veroilmoituksen tietoja OmaVerossa ilmoitettuun määräaikaan mennessä

Milloin YEL-vakuutus?

Tarvitset YEL-vakuutuksen, jos työpanoksesi arvo on vähintään 9 208,43 euroa vuodessa (2025).

YEL vaikuttaa myös sairaus-, vanhempain- ja työttömyysetuuksiin.

Ilmoita itse verovähennykset!

Pidä vuoden aikana omaa kirjanpitoa verovähennyksistäsi vaikka Excelissä tai muistivihkossa. Laskutuspalvelu ei ilmoita vähennyksiä puolestasi.

 Työvälineet ja soittimet

 Kurssit ja kirjat

 Työmatkat

 Lisääntyneet elantomenot (esim. eväät tien päällä)

 Jäsenmaksut (esim. Teosto, Gramex)

 YEL-maksut

Lisää tiedot tarvittaessa jo verokorttihakemukselle tai viimeistään esitätettyyn veroilmoitukseen OmaVerossa.

Toiminimellä toimivan muusikon verotus

Muista yrittäjän velvollisuudet!

- Huolehdi itse verojen maksamisesta ennakoveroina.
- Olet kirjanpitovelvollinen.
- Elinkeinonharjoittajan veroilmoitus on annettava vuosittain määräajassa.
- Huolehdi YEL-vakuutuksesta, jos työpanoksesi arvo on vähintään 9 208,43 euroa vuodessa ja työ jatkuu yli 4 kuukautta.

Ennakoveron hakeminen

- Hae OmaVerossa ennakoveroa yritystoiminnan verotettavan tuloksen mukaan. Huomioi sekä ansio- että pääomatulojen osuudet.
- Jos yritystoimintasi on kausiluontoista, voit hakea ennakoveroa niille kuukausille joina yrityksen tulot muodostuvat.
- Jos sinulla on myös verokortilla verotettavia tuloja ja yritystoimintasi on pienimuotoista, yritystulon määrä voidaan huomioida ennakoverojen sijaan myös verokortilla.

Muutokset vuoden aikana

- Jos laskemasi yritystulon arvio muuttuu, hae ennakoveron määrään muutosta OmaVerossa.
- Pidä jatkuvasti kirjanpitoa yritystoiminnan kuluista ja menoista. Säilytä ja dokumentoi yrityksen kuluihin liittyvät tositteet.
- Jos huomaat loppuvuoden aikana ettet ole maksanut tarpeeksi ennakoveroa, voit hakea lisäennakkoa OmaVerossa. Lisäennakkoa maksamalla välttyt jäänösverolta ja sille laskettavalta korolta. Lisäennakkoa voi hakea aina oman verotyksensä päättämiseen asti.

Elinkeinonharjoittajan veroilmoitus

- Anna elinkeinonharjoittajan veroilmoitus viimeistään sen määräpäivänä välttyäksesi myöhästymismaksuilta.
- Ilmoita veroilmoituksella toteutuneet yritystoiminnan tulot ja menot eriteltyinä.
- Veroilmoitus on annettava vaikka toimintaa ei olisi ollut.
- Voit valita ilmoitatko yrittäjän eläkevakuutusmaksut elinkeinotoiminnan veroilmoituksessa, henkilökohtaisessa veroilmoituksessa tai puolison veroilmoituksessa.

Muista vähentää!

🎵 Työvälineet ja soittimet

📖 Kurssit ja kirjat

🚗 Autojen kulut

🏠 Lisääntyneet elantomenot (esim. eväät tien päällä)

🛡️ YEL-maksut

Huomioi vähennysten määrä laskiessasi yritystoiminnan tulosta ja ilmoita ne eriteltyinä elinkeinonharjoittajan veroilmoituksella.